Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Қўмитасининг рўзномаси

1991 йил 7 август
ЧОРШАНБА
№ 151 (5.194).
БАҲОСИ 8 ТИЙИН

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган ◆ Ҳафтада беш марта чоп этилади

АНДИЖОНДА ШУНДАЙ ДЕҲҚОН БОР

КОМСОМОЛОБОД РАЙОНИДАГИ МИРЗААҲМЕДОВ НОМЛИ ДАВЛАТ ХЎЖАЛИГИ БРИГАДИРИ АБДУҚАЮМ МИРЗАКАРИМОВ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

АБДУҚАЮМ ака нафақат вилоятда таниқли, балки Андижон шуҳратини бутун жумҳуриятга ёйиб келаётган моҳир пахтакорлардан бири. Комсомолобод район партия қўмитасининг биринчи котиби Сайфиддин Қодиров бизни унинг бригадасига бошлаб борди. 22 гектарлик пайкалдаги ниҳолларни кўздан кечирдик. Манзара кишини завқлантиради. Дала бегона ўтдан холи, ғўза бехато кўкарган. Гектарлар тўлиқ. Ҳар тупда 5—7 тадан бўлиқ кўсак, 10—15 та гул ва шона бор.

— Бу йилги мураккаб шароитда ҳам ушбу хўжаликнинг экини худди бултургидек текис ривожланмоқда, — дея сўз бошлади райком котиби. — Бунда тажрибали бригадир Абдуқаюм ака Мирзакаримовнинг иш усули қўл келди. Унинг пахтачиликдаги тажрибалари ҳали ҳеч қаерда ёзилмаган. Бултур бригаданинг 12 гектарлик даласида синаб кўрилган бу усул жорий йилда жамоанинг жами ерида ва хўжаликнинг бошқа бригадаларида ҳам қўлланилди. Дастлабки натижа чакки эмас. Абдуқаюм ака ҳамиша янгиликка интилувчан, изланувчан деҳқон. 90х20 схемасини биринчи бўлиб жорий этган, кенглиги 90 сантиметрли пайкалда терим машиналарини синовдан ўтказган ҳам шу киши. Биринчилар қаторида чигитни пуштага қадашни бошлаган, заҳарли дориворларни ишлатишдан воз кечган...

— Мўл ҳосил етиштиришнинг сири нимада? — сўраймиз бригадирдан оддий қилиб.

— Экиндан юқори ҳосил оламан деган деҳқон аввало ерга меҳр қўяди, унга ғамхўрликни оширади, — Абдуқаюм ака секин гап бошлади. — Бизда ҳам дастлабки замин ерни тайёрлашдан бошланади. Ишимизда бошқалар билмайдиган ҳеч қандай сир йўқ. Фақат ҳамма бажарадиган юмушларни биз вақтида, сифатли адо этамиз. Бултур қўлга киритилган ютуқ 1989 йил кузидан бошланган меҳнат самарасидир. Ўшанда ғўзапояни йиғиштиргач, далаларни 35—40 сантиметр чуқурликда ҳайдадик. Икки марта гредер билан текисладик. Кейин 20—25 сантиметр чуқурликда чизеллаб бир йўла бороналадик. Ер қиш бўйи дам олди. 10 мартда оралиғи 90 сантиметрлик жўяк олишга киришдик. Ўшанда 12 гектар майдонга гектар ҳисобига 50 килограммдан карбомид, 100 килограммдан фосфорни аралаштириб, пуштага 8—10 сантиметр чуқурликка солдик.

Райкомнинг ҳозирги биринчи котиби Сайфиддин Қодиров ўша кезларда хўжалигимиз директори эди. У Андижон пахтачилик институтини битирган, жуда изланувчан, ҳар ишга синчков киши. Бир куни шийпонимизга келиб, ўғит тезроқ илдизга етиб бориши ва ғўзага қувват бўлиши учун нима қилиш кераклиги ҳақида сўраб қолди. Тажрибаларимни ўртоқлашдим. Илгари ўғит қатор чизиғидан 14—15 сантиметр ён томонга тушарди. Ғўзанинг ён томирлари ўсиб, ундан озиқлангунгача 40—45 кун ўтади. Агар шу ўғитни қаторга яқинроқ, пуштанинг ўртароғига берилса, самараси тезлашади, деган фикрга келдик. Хуллас, бўлим механиги Кенжабой Умаров ва бригадамиз механизатори Маҳмуджон Мирзакаримов билан пуштани ёриб дори солиб, сўнгра устини кўмиб кетадиган мослама яратдик. Уни культиваторга ўрнатиб мен юқорида айтган карбомид ва фосфор пуштага солинди. Кейин ҳар бир жўякдан енгил сув таралди. Оби ҳаёт 10—20 соат оқизилди, ер сувга намиқди. Майдон бир ҳафтада етилгач, енгил борона ўтказиб, бир кундан сўнг АН-402 нав уруғ қададик. 10—14 апрелда 138 гектар ерга чигит ташланди. Гектар ҳисобига 25—30 килограмм уруғлик сарфланди. Туксизлантирилган чигит ҳафтада униб чиқди.

Шундан кейин бригада аъзолари кетмон чопиғи қилдилар. Ҳалиги майдонлар 23 та ижарачи оилага шартнома асосида бўлиб берилганди. Чопиқ сифатли ўтказилди. Биринчи культивация пайтида гектарига 50 килограммдан селитра, шунчадан аммофос аралаштирилиб, далага солингач, кетма-кет ягана қилинди. Бир уяда иккита, кейингисида битта — шу тартибда кўчат қолдирилди. Шунда ҳар метрда 8—9 та, бир гектарда эса 85—90 минг туп ниҳол олинди. Ўшанда 25 апрель эди. Биринчи майдан иккинчи культивация бошланди. Ишчи қисмларининг олдида чуқур юрувчи куракча, орқасида эса очар ўрнатилди. Жўякни юмшатиш билан бир вақтда 100 килограмм селитра, 50 килограмм фосфор, 25 килограмм калий, 50 килограмм аммофос аралашмаси қаторнинг ён томонидан 10—12 сантиметр узоқликка ва 12—14 сантиметр чуқурликка солинди. Бултур далаларда ғўза заркунандалари деярли учрамади.

Орадан 10—12 кун ўтгач, кузги культивацияга киришилди. У гектарига 300 килограмм ўғитлар аралашмаси билан ўтказилди. Олдиндаги куракча 25 сантиметр қуйида, орқадаги очар 20 сантиметр баландда юргизилди. Ишлов вақтида бешта ишчи қисми мешкавина билан ўраб қўйилди. Шундай қилинса ғўза шохлари илиниб синмайди. Бир ҳафтадан кейин ҳар 100—120 метрдан ўқариқ олиниб, иккинчи сув таралди. Оби ҳаёт 24 соат оқизилди. Яна бир ҳафта ўтгач, бу вақт 13—14 июлга тўғри келди, тағин культивация қилинди. Бу гал очар кенгроқ ўрнатилди. 17 июлда дастлаб механизм ёрдамида, сўнгра ён шохларни қўлда чеканкаланди. Хуллас, экин уч-тўрт марта суғорилиб, тўққиз марта ишловдан чиқарилди. 10 сентябрда ОВХ-14 билан ғўза барги дориланди. Ўн икки кун ўтгач, машина теримига тушилди. Ҳосилнинг 97 фоизи бункерлардан тўкилди. Режа хўжаликда биринчи, районда иккинчи бўлиб, 7 октябрда бажарилди. 490 тоннадан зиёд хирмон уйилди. Ҳосилдорлик гектар ҳисобига 28,5 центнер ўрнига 35 центнердан тушди.

Бригада жами 276.842 сўм даромад қилди. Аъзоларнинг йиллик иш ҳақи учун 69.566 сўм ажратилганди, шундан 20 минг сўми тежалди. У фойдадан берилган маблағ билан қўшилиб ишчиларга тақсимланди. Якунда бригада аъзолари ҳар сўм асосий иш ҳақига 2 сўм 13 тийиндан қўшимча олдилар. Бу хўжаликнинг ўртача кўрсаткичидан 85 тийин зиёд.

Абдуқаюм ака бошлиқ жамоа жорий йилда ҳам шу усулни қўлламоқда. Барча пайкалларга чигит пуштага қадалди. У ҳамма жойда тўлиқ, хатосиз униб чиқди.

— Уруғни шундай экканда ғўза илдизи 15—16 кунда ўғитга етиб боради, — деб давом этди бригадир. — Натижада кўчат ўзини тезда тутиб олиб яхши ривожланади, касалликка чалинмайди. Бошқача айтганда ниҳол томири одатдагидан бир ой илгари озуқа ола бошлайди. Экинни заркунандалардан асраш ҳам бениҳоя муҳимдир. Биз зарарли ҳашаротларга қарши асосан биологик усулда курашамиз. Хўжалик биофабрикаси 1982 йилдан бери ишлаб турибди. Унда ҳар бир заркунанданинг биологик кушандаси етиштирилади. Шунингдек, хўжаликда 500 гектар бедазор бор. Ишчиларимиз бу ердан «хонқизи»ни тутиб, ширага қарши пахтазорга қўйишади. Кўсак қуртининг душмани эса трихограмма. Далаларга кузатувчилар қўйилган, бирор-бир ўзгариш бўлса дарҳол хабар беришади.

СУРАТДА: давлат хўжалиги директори Абдусаттор Маматов (чапдан), Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, тажрибали пахтакор Абдуқаюм Мирзакаримов ва район партия қўмитасининг биринчи котиби Сайфиддин Қодиров ғўзаларнинг ривожини кўздан кечирмоқдалар.

Р. ҚОБУЛОВ олган сурат.

Пайкалларни айланиб ижарачилар билан суҳбатлашдик.

Собиржон КАРИМОВ: — Мен шартнома асосида 6 гектар ерни ижарага олиб ғўза ўстираяпман. Абдуқаюм ака тез-тез даламизга келиб туради, аҳволни бир қарашда билади. Зарур ёрдам керак бўлса аямайди. У киши ғўзанинг чанқаганини гулидан англаркан. Агар оппоқ бўлса, демак сув тараш керак.

Ўғилхон ИСМОИЛОВА: — Уч гектарни ижарага олганман. Бригадир ғўзаларни икки марта ягана қилдирди. Бугунги кунда кўчатларнинг ривожи яхши. Агар ўшанда айтганини бажармаганимда ҳозир туплар қалинлашиб, экин ривожига ва ҳосилдорликка ўз таъсирини кўрсатарди...

Шундан сўнг механизатор Абдубанноб Қосимов, даласини суғораётган ижарачи Собиржон Ботиров билан ҳам учрашдик. Кейин шийпон томон бораётиб йўлда хўжалик партия қўмитаси котиби Нўъмонжон Аҳмедовга дуч келдик.

— Бир воқеани ҳали-ҳануз ҳаяжон билан эслайман, —шундай сўз бошлади котиб. — 1982 йили мен шу ерда бош агроном эдим. 5 март, жума куни кечқурун райкомнинг биринчи котиби қўнғироқ қилиб, эртаси куни эрталаб Андижон—Тошкент йўлига Абдуқаюм ака билан бирга чиқиб туришимизни айтди. Директор Абдураим Мадраимов, 1-бўлим механиги Кенжабой Умаров, Абдуқаюм ака ва мен тонгда ўша жойга бордик. Кўп ўтмай биринчи котибнинг машинаси ёнимизга келиб тўхтади. Котиб унинг эшигини очиб қўйди. Шу пайт радиодан Абдуқаюм Мирзакаримовга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилгани ҳақида СССР Олий Кенгаши Раёсатининг фармони ўқиб эшиттирилди. Котиб Абдуқаюм акани, бизларни мукофот билан табриклади...

Абдуқаюм Мирзакаримов бу мартабага ўзининг ҳалол меҳнати билан сазовор бўлди. У қаерда ишламасин яхши ташкилотчи, тадбиркор эканлигини, ишчанлигини кўрсатди. Бир неча марта қолоқ жамоаларга ўтиб, уларни кўтариб берди. Ўн бир йил муқаддам 5-бригадага бошлиқ этиб сайланганди. Шундан бери жамоага раҳбарлик қилиб келмоқда. Бригада режаларни илғорлар қаторида адо этмоқда.

— Ҳаётда нималар бўлмайди, дейсиз. Ҳозиргача сира унутилмайдиган қийинчиликлар ҳам, шодликлар ҳам кўп бўлган, — дея ўйчан гапиради бригадир. — Отам Намангандан келиб Мингбулоқни ўзлаштиришда фаол қатнашган. Болалигим шу ерда кечди. 1938 йилда халқ душманлари яхши отларни олиб келиб отиб ташлашгани учун бу жойни Отмозор деб аташади. Ёшлигимдан шу ердаги паст-баландликларни, жарликларни текислашда иштирок этдим.

Зах ертўлада яшадик. Отамнинг соғлиги ёмонлашганда ўрнига Фарҳод каналини қазигани бордим. Бекободнинг қаттиқ совуқларига, изғиринларига чидадим. Отам ва онам шу ерда бирин-кетин вафот этишди. Оилани боқиш менинг зиммамга тушди. Урушдан кейинги машаққатли йилларда ука ва сингилларимни ебкийинтириш учун астойдил ишлашимга тўғри келди. Шу ерда оила қурдим, 9 та фарзандим бор. Улар илмли, ҳунарли бўлиб етишдилар.

Ҳар қандай ташаббуснинг, тажрибанинг тарафдорлари ва тўсувчилари бўлади. Абдуқаюм аканинг иш усулини ёқлаганлар ҳам, хушламаганлар ҳам учради. Унинг тажрибасига кўра ҳосилнинг 80 фоиздан зиёди очилганда теримни бошлаш керак. Шунда чаноқнинг момиғи 5 грамм тош босади. Жамоа бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтаришни кўзлаяпти. Бригадада ижара жорий қилингани ҳам қўл келмоқда. Чунки эндиликда ишчиларни ишга чақириб юришга, меҳнат сифатини текширишга ҳожат йўқ. Ҳар ким билиб-билиб иш юритади. Бултур астойдил меҳнат қилиб юқори ҳосил олган Набижон Доноев, Шаҳринисо Ҳусанова, Қобилжон Одилов каби ишчилар 15 минг сўмдан даромад олишди. Хўжаликда бўлгани сингари бригадада ҳам ҳар бир аъзонинг 12 сотихдан томорқаси бор. Агар яхши иш юритилса ундан ҳам мўмай даромад кўриш мумкин. Бунинг устига ҳар бир оилада 3—4 тадан қорамол сақланмоқда. Парвариши бўшаштирилмаса гўшт, сут сероблашади.

Хўжаликнинг ҳар бир ишчисига 50 килограммдан буғдой берилди. Директор Абдусамат Маматовнинг ташаббуси билан тегирмон қурилмоқда. Бундай ҳаётбахш ўзгаришлар олтмиш тўрт ёшли Абдуқаюм акани ҳам беҳад қувонтиради. Унинг тажрибаси эса кўпчиликка дастур бўлмоқда.

И. МАНСУРОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг бош мутахассиси.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

УЛЬЯНОВ

«Партия XX съезди» давлат хўжалиги чўлқуварлари шу кунларда ғўза парваришини авж олдирмоқдалар. Тоштемир Аминов раҳбарлик қилаётган 2-деҳқончилик участкаси аъзолари айниқса ғайрат кўрсатишаяпти. Бу йил меҳнат аҳли давлатга 1640 тонна сифатли пахта сотишга, шунингдек 472 тонна дон, 350 тонна полиз ва бошқа маҳсулотлар етиштиришга бел боғлаган. Яҳё Ражабов, Зубайдулла Пўлатов, Аҳмад Азизов бошлиқ бригадалар ўзаро беллашувда пешқадам.

Шу хўжаликнинг Камол Мардонов бошлиқ бригадаси деҳқонлари тўрт йилдан бери пудрат асосида иш юритиб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Айни пайтда жамоа 71 гектар ерда ғўза ўстираяпти. Мақсад — ҳар гектар ердан 26,5 центнер ўрнига 32 центнердан ингичка толали оқ олтин етиштириш. Ниҳоллар вақтида суғорилиб, қатор оралари оби-тобида юмшатилмоқда. Шунингдек ғўза чеканкаси ҳам тезкорлик билан амалга оширилмоқда. Дала ишларида Ғани Мардонов, Фармон Хидиров, Янгибой Баротов, Анбар Очилова, Чинни Рустамова, Мухтарам Тошқулова каби ишчилар фаол қатнашмоқдалар.

Б. Камолов.
Э. Эшонқулов.

УЙЧИ

Оминахон Валиева ёшлигидан далага меҳр қўйди. Ўрта мактабни тугатгач, «Ленинчи йўл» жамоа хўжалигининг 3-бригадасига аъзо бўлди. Мана, шунга ҳам олти йилдан ошаяпти. Бу даврда пахтакорлик сирларини ўрганиб олди. Эндиликда пудрат асосида иш юритиб, яхши натижаларга эришмоқда. Жорий йилда Рислихон Турдиева бошлиқ бригада даласидан бир гектарни шартнома асосида олиб, ғўзани парвариш қилмоқда. У 45 центнер ҳосил кўтармоқчи. Ниҳол тупларда кўсак, гул ва шоналар кун сайин ортмоқда. Умуман, бригада пайкалларидаги ниҳоллар серавж ўсаётир.

В. Абдуғафуров.

УРГАНЧ

Калинин номли жамоа хўжалиги пахтакорлари шу кезларда ғўза парваришини бўшаштирмаяптилар. Эгамберган Оллаберганов бошлиқ бригада аъзолари айниқса ғайрат кўрсатишаяпти. Ҳозиргача қатор оралари беш марта сифатли юмшатилди, учинчи сув ниҳоясига етказилмоқда. Механизатор Абдулла Оллаберганов, колхозчилардан Бибиражаб Авазова, Азиза Аллаберганова, Сора Қаландарова топшириқни пишиқ-пухта бажармоқдалар. 100 гектар ерда деҳқончилик қилаётган аҳил жамоа гектар ҳосилдорлигини 40 центнерга етказишни кўзламоқда.

Ш. Жуманиёзов.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг

ФАРМОНИ

АҲОЛИГА МОЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ВА ХИЗМАТ ҚИЛИШНИ КЎПАЙТИРИШ ЮЗАСИДАН КЕЧИКТИРИБ БЎЛМАЙДИГАН ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

СССР Вазирлар Маҳкамаси билан суверен республикалар ҳукуматларининг бозор муносабатларига ўтиш шароитида мамлакат иқтисодиётини тангликдан чиқариб олиш соҳасида биргаликдаги ҳаракат дастурига мувофиқ аҳолига истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат қилишни кўпайтириш мақсадида **қарор қиламан:**

1. Республикаларнинг ҳукуматлари, СССР вазирликлари ва идоралари озиқ-овқат, дори-дармон, енгил саноат маҳсулотлари, маданий-маиший ва рўзғор моллари, шу жумладан бинокорлик материаллари ишлаб чиқарадиган ҳамда аҳолига хизмат қиладиган корхоналарнинг бир маромда ишлашини йўлга қўйиш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирларни кўрсинлар. Мазкур корхоналарга материал ресурслари биринчи галда ажратиб берилишини, хўжалик фаоллигини рағбатлантириш кучайтирилишини ва кўплаб талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун масъулият оширилишини таъминласинлар.

2. Белгилаб қўйилсинки, корхона ва ташкилотлар 1991—1992 йилларда хўжалик шартномаларини тузиш ва бажариш вақтида ишлаб чиқариш-техника

(Давоми иккинчи бетда).

ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК ФАОЛЛАРИ ЙИҒИЛИШИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси Жиззах вилоят партия комитетининг бозор муносабатларига ўтиш шароитида Ўзбекистон Компартияси XXII съезди талаблари асосида мафкуравий ишни қайта қуришга доир фаолиятини кўриб чиққан эди. Вилоят партия комитети ва унинг бюроси бу йўналишда маълум ишларни амалга ошириш билан бирга ҳозирги вазиятда ўз фаолиятини қайта қуришнинг аниқ концепциясини ҳали ишлаб чиқмаганлиги, бир қанча район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларида мавжуд бўлган хотиржамлик, кучайиб бораётган салбий ҳодисаларнинг ижтимоий-сиёсий оқибатлари хавфига ва бундай қийин шароитда мафкуравий ишнинг муҳимлигига етарли баҳо бермаслик кайфиятларини бартараф этиш учун таъсирчан чоралар кўрилмаётганлиги таъкидлаб ўтилган эди. Бошқа бир қанча камчиликлар, бажарилиши лозим бўлган масалалар кўрсатиб ўтилганди.

Шундан бери ўтган вақт ичида вилоят партия комитети, унинг бюроси бир қатор ишларни амалга оширди, бажарилиши зарур бўлган тадбирлар режаси ишлаб чиқилди. Бу ишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, бир қанча мутахассис олимлар вилоят партия комитетига яқиндан амалий ёрдам бердилар.

Жиззахда бўлиб ўтган партия-хўжалик фаолларининг йиғилиши ана шу масалага бағишланди. Вилоят партия комитетининг биринчи котиби, вилоят Кенгашининг раиси Э. Турсунов ўз маърузасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросида кўрсатиб ўтилган вазифаларни амалга ошириш, бозор иқтисодига ўтиш жараёнида мафкура ишини кучайтириш юзасидан вилоят партия ташкилотининг вазифалари ҳақида гапирди.

Йиғилишда вилоят ижроия комитетининг раиси Ў. Олимов, Ғаллаорол район партия комитетининг биринчи котиби С. Назаров, Пахтакор район ижроия комитетининг раиси Э. Носиров, кекса пахтакор Х. Латипов, Зомин районидан — рус тили ўқитувчиси Т. Қосимова, Жиззах районидан — фермер хўжалиги раҳбари Б. Эгамбердиев, Мирзачўл район С. Сегизбоев номидаги совхоз партия ташкилоти котиби О. Бердиёров, Дўстлик район партия комитети котиби С. Алмамедова, Жиззах қурилиш материаллари комбинати директори Р. Абдуллаев сўзга чиқиб, бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнидаги муаммолар, бу йўлда қилинган дастлабки ишлар, олдинда турган вазифалар ҳақида гапирдилар.

Вилоят партия-хўжалик фаоллари йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети котиби К. Ю. Юсупов нутқ сўзлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети матбуот маркази.

«МИР»НИНГ ПАРВОЗИ

Учишни бошқариш маркази, 6 август. (ТАСС). Орбитадаги «Мир» йиғмаси ичида Анатолий Арцебарский билан Сергей Крикалевнинг фазовий хизмати давом этмоқда.

Экипажнинг шу ҳафтадаги учиш режасига геофизика ва астрофизика тадқиқотлари, фазовий материалшунослик соҳасидаги ишлар киритилган.

Ҳосил ўрими арафасида қишлоқ хўжалик экинзорларининг ҳолати ҳақида янги маълумотларни олиш учун фазогирлар Қозоғистоннинг шимолий районларини яна бир неча бор суратга олдилар.

Экипаж бўлғуси астрофизика тадқиқотларига илмий аппаратларни тайёрлаш режасига биноан мустақил йўналтириш тизими билан жиҳозланган «Глазар-2» ультрабинафша телескопи қандай ишлаётганини текшириб кўрди.

Бугун Ер атмосферасининг тузилишини яхшироқ ўрганиш мақсадида тажрибалар ўтказилмоқда. Бу ишлар юлдузларнинг Ер уфқи ортига ботиши жараёнида уларнинг ёруғлигини ўлчаш усули билан электрон фотометрдан фойдаланиб бажарилмоқда.

Кун давомида фазогирлар «кратер» технология печини навбатдаги эритиш ишига ҳам тайёрлайдилар.

МИНТАҚАЛАРАРО ЯРМАРКА

Гулистонда минтақалараро ярмарка очилди. Уни хўжалик ҳисобидаги «Сирдарёглавснаб» тижорат маркази ўтказмоқда.

Бундай ярмаркани биринчи марта ўтказаяпмиз, — дейди марказ директори Ж. Жабборов. — Асосий мақсадимиз ўтмас, ортиқча молларни, вилоятда тўпланиб қолган эҳтиёт қисмларни сотишдан иборатдир. Бундан ташқари ярмаркада колхоз ва совхозларнинг вакиллари ёғоч ва бошқа молларга алмаштириш эвазига сабзавот ва меваларни бошқа минтақаларга жўнатиш юзасидан шартномалар тузишлари мумкин.

Ярмаркада қатнашиш учун Москва вилояти, Сибирь, Урал, Узоқ Шарқдан, Болтиқбўйи республикаларидан, Арманистон, Украина, Озарбайжон, Тожикистондан 500 дан кўпроқ ишбилармон шериклар таклиф этилди. Минтақалараро ярмаркада қатнашган Венгрия ва туркиялик шерикларимиз билан ҳам қалин алоқа ўрнатиш учун яхши имкониятлар бор. Улар қовун, ер ёнғоқ, тарвуз эвазига гўшт маҳсулотлари, мева ва сабзавотларни консерва қилиш учун ускуналар, халқ истеъмоли моллари етказиб беришга тайёрдирлар.

(ЎзТАГ).

РОҲАТИЖОН ОРОМГОҲ

Дам олиш куни тенгқурлар йиғилишдик. Шунда қаерга бориб, яхшироқ ҳордиқ чиқариш мумкинлигини ўйлаб турган эдик, ҳайдовчи дўстимиз Абдуғани:

— Абдураҳмон аканинг дала шийпонига бормаймизми? — деб қолди.

Ҳамма бир-бирига қаради. Абдуғанининг сўзини Адҳамжон маъқуллади.

— Маъқул гап, — деди у. — У ер жуда гўзал.

Абдураҳмон ака Юнусов кўп йиллардан буён бригадирлик қилиб келади. Уста деҳқонлардан. Ишнинг кўзини билади. Бригада даласига етиб борганда иқтисодий тангликка қарамай, тўкин дастурхоннинг устидан чиқдик.

— Ишбилармон оч қолмайди, — деди Абдураҳмон ака бўлиқ ғўзаларга қараб. — Анави боғга бир қаранглар. Жаннатнинг ўзи дейсиз. Майдони тўрт гектар атрофида. Бу йил мевага кирди.

Тажрибали деҳқон ҳақ гапни айтди. Кўпдан буён дала меҳнатчисининг оромгоҳи — дала шийпонлари хусусида сўз юритишни ўйлаб юрардим. Иқтисодиёт таназзулга учраган, қимматчилик бошланган бир вақтда далада меҳнаткашларнинг ҳоли не кечади, деган фикр менга тинчлик бермасди. Бригадирнинг сўзларидан хурсанд бўлдим. У топиб гапирган эди. Чунки ери, табиати сахий юртимизда кун кечириш қийин бўлмаслиги керак. Халқимиз меҳнаткаш, ишбилармон. Агар Абдураҳмон акадек бригадирлар кўп бўлса иш яна осон кўчади.

Бў сўлим дала шийпони Қўрғонтепа районининг Энгельс номли жамоа хўжалигида жойлашган. Бу каби шийпонлар районда анчагина. Ҳамза номли совхоз далаларида бўлганимизда 30 йилдан буён бригадага раҳбарлик қилаётган уста пахтакор Мўйдинжон Нуралиевдан хўжалик директори Жабарали ака Алимқулов миннатдорлигини яширмади.

— Ҳозирги оғир шароитда тушликда иссиқ овқатни нима қиляпсизлар? — дедим Мўйдинжон аканинг қуёш нурида қорайган юзларига синчковлик билан боқиб.

— Юртимизнинг меваси зўр. Беҳини ошга солиб еганмисиз? Ҳа, балли! Агар шундай қилсангиз гўштнинг ўзи бўлади-қолади. Мана буларни қаранг, — деб у киши шийпон томон қўлини чўзди...

Қишлоқдан дала масканигача бўлган йўлнинг бир четида беҳи дарахтлари экилган экан. Дала шийпонда тушки дам олиш пайтида бўлганимиз учун дастурхонга тортилган уградан татиб кўрдик. Угра, хўрда, лағмон сингари таомларга гўшт қўшмасдан тухум солинса ёки томорқада етилган сабзавотлардан қўшилса, қанчалик лаззат беради. Бугунги кунда райондаги тадбиркор хўжалик раҳбарлари, бригада бошлиқлари аъзолари яхши овқатланишлари, мириқиб дам олишлари учун қўлларидан келган ишларни амалга оширишаяпти.

О. АБДУРАҲМОНОВ.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг ФАРМОНИ

АҲОЛИГА МОЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ВА ХИЗМАТ ҚИЛИШНИ КЎПАЙТИРИШ ЮЗАСИДАН КЕЧИКТИРИБ БЎЛМАЙДИГАН ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

мақсадларига мўлжалланган маҳсулот ишлаб чиқариш учун моддий ресурслар етказиб бериш юзасидан олинган мажбуриятлар бажарилганлиги ёки бажарилмаганлигидан қатъи назар, аҳолига халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва хизмат қилиш учун хом ашё, материал ва бутлаш буюмларини биринчи галда ва тўла ҳажмда етказиб беришни таъминлайдилар.

3. Иттифоқ—республика валюта комитети, СССР иқтисодиёт ва истиқболни аниқлаш вазирлиги, СССР ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги СССР ташқи иқтисодий фаолият банки билан биргаликда бу йил тушадиган валюта маблағлар, шу жумладан олинган қарзлар чет эллардан дон, дори-дармон, шунингдек аҳолига маҳсулот ишлаб чиқариш учун зарур хом ашё, материал ва бутлаш буюмлари харид қилишга ҳамда уларнинг етказиб берилиши ҳақини тўлашга устун даражада сарфланишини таъминласинлар. Ташқи иқтисодий фаолиятни амалга оширувчи корхона ва ташкилотларга ўз валюта маблағларини мазкур маҳсулотларни харид қилишга сарфлашни кўпайтириш тавсия этилсин.

4. Иттифоқ—республика валюта комитети бир ҳафта муддатда СССР Вазирлар Маҳкамаси билан суверен республикалар ҳукуматлари биргаликдаги ҳаракат дастурида кўзда тутилган ташқи иқтисодий алоқаларни нормалаш ва лицензиялаш тартибини амалда қўлланиш учун шарт-шароитни таъминласин.

Республикаларнинг ҳукуматларига озиқ-овқат, энг зарур ашёвий моллар ишлаб чиқариш учун мамлакатга хом ашё, материал ва бутлаш буюмлари етказиб беришни, шунингдек кўплаб талаб қилинадиган тайёр маҳсулотлар етказиб беришни кўпайтириш мақсадида 1991 йилда мол айирбошлаш операциясидан фойдаланиш тавсия этилсин.

5. СССР Вазирлар Маҳкамаси 1991 йил 1 августгача халқ истеъмол моллари, озиқ-овқат, дори-дармон ҳамда уларни ишлаб чиқариш учун машина-ускуналарни чет эллардан сотиб олиш учун енгил шароит яратишни ҳамда зеб-зийнат буюмлари ва оммавий равишда истеъмол қилишга мўлжалланмаган бошқа моллар келтирилишини чеклашни жорий қилинишини назарда тутиб, четга мол чиқариш ва четдан мол олиш солиқлари ҳамда божхона солиқлари ставкалари миқдорларига ўзгартишлар киритсин.

6. Белгилаб қўйилсинки, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш учун хом ашё, материал, бутлаш буюмлари ҳамда уларни тайёрлаш учун машина-ускуналар етказиб берилишини кўпайтиришни таъминлайдиган корхона ва ташкилотлар 1991 йил 1 июлдан бошлаб СССР Вазирлар Маҳкамаси белгилаб берган тартибда истеъмол учун ишлатиладиган маблағларнинг базавий миқдорини кўпайтиришлари мумкин.

7. СССР Вазирлар Маҳкамаси, республикаларнинг ҳукуматлари республикалараро озиқ-овқат, кўплаб талаб қилинадиган тайёр маҳсулотлар, уларни ишлаб чиқариш учун хом ашё, материаллар ва бутлаш буюмлари етказиб бериш шартномалари ҳамда давлат эҳтиёжлари учун уларни етказиб бериш мажбуриятлари қандай бажарилаётганини назорат қилишни йўлга қўйиш тартиби тўғрисида, шунингдек тузилган шартномаларнинг ўз вақтида бажарилмаслиги ёки чала бажарилиши учун томонларнинг ўзаро иқтисодий масъулияти чоралари ҳақида бир ой муддатда келишиб олинган таклифларни тайёрлаб, федерация кенгашининг муҳокамасига тақдим этсинлар.

8. СССР Вазирлар Маҳкамаси, шунингдек республикаларнинг ҳукуматлари, СССР вазирликлари ва идоралари билан биргаликда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат қилиш билан боғлиқ бўлган иншоотларнинг ишга туширилишини жадаллаштиришни ҳамда уларни ишлаб чиқариш учун мўлжалланган ва чет эллардан харид қилинадиган машина-ускуналардан фойдаланиш самарадорлигини оширишни таъминлайдиган энг зарур чора-тадбирларни кўрсинлар. Шу мақсадда:

Марказлаштирилган тартибда чет эллардан харид қилинган комплект машина-ускуналар негизида қурилаётган ҳамда озиқ-овқат маҳсулотлари, халқ учун керакли ашёвий моллар, уларни ишлаб чиқариш учун хом ашё ва материаллар тайёрлайдиган, маиший хизмат кўрсатадиган, давлат савдосини амалга оширадиган иншоотларни ишга тушириб, шу тариқа мазкур ишни жадаллаштиришни таъминлаш соҳасидаги ишларнинг аҳволи кўриб чиқилсин. Мазкур иншоотларни кўзда тутилган тарзда ишга тушириш кафолатлари бўлмаган тақдирда машина-ускуналар кимошди савдосида ва маҳсулот биржаларида сотилиб, уни сотиб олганлардан иншоотни зудлик билан монтаж қилиб, ишга тушириш ҳақида мажбурият олинсин;

Марказлаштирилган маблағ ҳисобидан қурилаётган ҳамда чалалигича тўхтатиб қўйилган ишлаб чиқариш ва савдо иншоотлари амалдаги қонунларда белгиланган тартибга мувофиқ кимошди савдосида ва маҳсулот биржаларида совет ҳамда ажнабий ҳуқуқий шахсларга ва фуқароларга сотилиб, улардан мазкур иншоотларни жадал ишга тушириш мажбурияти олинсин;

Озиқ-овқат маҳсулотлари, халққа керакли ашёвий моллар, бинокорлик материаллари ва уларни ишлаб чиқариш учун машина-ускуналар ишлаб чиқариладиган корхоналардаги ишлаб чиқаришни жадал қуриб битказиш, машина-ускуналарни созлаш ва ишга тушириш учун қурилиш, машинасозлик, мудофаа мажмуаларининг ташкилотлари негизида комплекс ихтисослаштирилган тезкор бўлинмалар 1991 йил июлидан ташкил этилсин.

Мазкур қувватлар шартномада кўзда тутилган муддатлардан илдамроқ ишга туширилиши таъминланган тақдирда янги ишга туширилган қувватларда йил охиригача ишлаб чиқарилган маҳсулот минтақада қолдирилади ва қурилиш иштирокчилари билан халқ депутатлари маҳаллий Советлари ўртасидаги аҳдлашувга мувофиқ белгиланган тартибда фойдаланилади.

9. СССР Вазирлар Маҳкамаси, республикаларнинг ҳукуматлари, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг самарали шаклларини ривожлантиришга ҳар томонлама кўмаклашсинлар, бу соҳада мол-мулкни давлат ихтиёридан чиқариш, монополиядан холи қилиш, ишбилармонликни ривожлантириш сиёсатини фаол ўтказсинлар. Бозорнинг кўмакчи соҳаларини жадал шакллантириб, мол ишлаб чиқарувчи тармоқни ривожлантиришга, шу жумладан савдо уйлари, маҳсулот биржалари, ёйма савдо ва кимошди савдосини ривожлантиришга алоҳида эътибор берсинлар.

10. СССР Вазирлар Маҳкамаси республикаларнинг ҳукуматлари билан биргаликда енгил саноатни мамлакатимиздаги хом ашё ва материал турлари билан таъминлаш чора-тадбирлари дастурини ишлаб чиқишни жадаллаштириб, IV кварталда тақдим этсин.

11. СССР Вазирлар Маҳкамаси, республикаларнинг ҳукуматлари ушбу Фармонни бажариш учун зарур қарорларни қабул қилсинлар ва уларнинг амалга оширилиши устидан назорат ўрнатсинлар.

12. Ушбу Фармон матбуотда эълон қилинган пайтдан бошлаб кучга киради.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Президенти
М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль.
1991 йил 3 август.

ҚУРУВЧИЛАРГА МАНЗУР

«Узгипроплодоовощ в и н пром» лойиҳа илмгоҳи мутахассислари таклиф этган самарали қурилиш материали — орасига совуқ ўтказмайдиган нарса жойланган уч қатламли девор панеллардан қишлоқ қурувчилари дарҳол фойдалана бошлашди. Икки темир-бетон плита орасига жойлашган пенополистирол терморегулятор вазифасини бажариб, хонада зарур ҳароратни вужудга келтиради.

Панеллар сабзавот ва мева сақланадиган омборлар қурилишида жуда асқотади, чунки барча зарур талабларга аниқ жавоб беради.

(ЎзТАГ).

Сиз суратда кўриб турган Холжон Ҳусанова Пайариқ районидаги Крупская номли жамоа хўжалигида ишлайди. Айни кунларда Сулаймон Шодиев бошлиқ бригада боғларида пишган ҳосилни йиғиб-теришда фаол қатнашмоқда. Жамоа сабзавот ва мева етиштиришга ихтисослашган. Боғбонлар 13 гектар олмазордан 34 тонна маҳсулот тайёрлашмоқчи. Ҳосилни исроф қилмай саранжомлашда Х. Ҳусанова ўрнак кўрсатаяпти. У кунига 300—400 килограмм олмани узиб бермоқда.

К. ТУРСУНОВ олган сурат.

ҒАРҚ ПИШИҚЧИЛИК

Чори Эшмуродов кўп йиллардан бери олмазор қоровули. Бу ерга келганлар албатта, отахон билан учрашиб, сўнгра боққа қадам қўядилар. Ҳозир айни пишиқчилик эмасми, мева учун келиб-кетаётганларнинг охири узилмайди. Шундоқ кираверишдаги дарахтнинг қуюқ соясига тўшалган кўрпача устида Чори бобо билан суҳбатлашдик.

— Шукр, яна пишиқчиликка соғ-саломат етиб келдик, — дея гап бошлади отахон. — Қани, мана бу олмалардан битта-битта еб кўринглар. Бу йил кўкламда об-ҳаво ноқулай келганлиги, кучли ёмғир ва дўл ёққанлиги туфайли шундай ҳосил бўлишига кўзим етмаганди. Элимизнинг ризқи бутун экан, мева мўл, дастурхон тўкин. Боғимизнинг мевалари сира исроф қилинмайди. Собиржон ҳар куни келишилган жойларга жўнатаяпти. Тагига тўкилгани офтобда қуритилиб, қоқи тайёрланмоқда.

Отахон узатган «атлас» навли олмани қўлимизда ўйнатиб, унинг чиндан ҳам хонатласга ўхшаш гўзал эканлигини англадик. Олмазордан таралаётган хушбўй исни айтмайсизми. Собиржон эса 30 гектар боғни пудратга олиб, оила аъзолари билан ишлаётир. У ўғиллари Алимардон, Азамат, Ҳасан, қизи Зуҳра, турмуш ўртоғи Ҳалимахон, амакиси Бердиёр Ғаффоров ёрдамида боғда олма, ўрик, нок, анор, ёнғоқ, шафтоли, беҳи, гилос, бодом етиштирмоқда. Тўғри, ҳозирча ҳамма дарахт ҳам ҳосилга киргани йўқ. Лекин 10 гектарлик боғнинг меваси чакки эмас. Бултур ундан 80 тонна маҳсулот олинди, ерга тўкилганидан 3 тоннадан ортиқ қоқи тайёрланди. Хўжалик билан тузилган шартнома ошириб бажарилди. Оиланинг моддий манфаатдорлиги ёмон бўлмади. Ойлик иш ҳақидан ташқари йил якунида 8 минг сўм, Бердиёр Ғаффоров, Ботир Бердиевлар эса 1,5—2 минг сўмдан мукофот олишди. Мева сотишдан хўжаликка жами 80 минг сўм даромад келди.

Боғда яна пишиқчилик. Оила аъзолари шу кезларда етилган мевани сариштa қилишда шошиб қолишди. Шунинг учун хўжалик раҳбарлари ёрдамчилар юбориб туришибди. Терилган ҳосил аввало бўлимларга жўнатилмоқда. Бозорда ҳар килограмми 2—3 сўмлик олма хўжалик ишчиларига 1 сўмдан сотилмоқда. Гагарин райони марказида Абдулла Набиев номли давлат хўжалигининг ўз дўкони бор. Унда икки ойдан бери боғ неъматлари сотилмоқда.

— Шароит қандай бўлиши, об-ҳаво инжиқликлари ўз йўлига, боғнинг алоҳида қонун-қоидаси, талаби бор, — дейди пудратчи оила бошлиғи Собиржон Исломов. — Бултур ҳосили кўплигидан қаддини кўтаролмай қолган дарахтлар бу йил сийрак мева қилди. Ўтган йили кам солганлари эса серҳосил. Демак, боғда мувозанатни табиатнинг ўзи сақлар экан. Биз эса қиш ва баҳор ойларида зарарли ҳашаротга қарши ишлов берамиз, дарахтларнинг бўғзини юмшатамиз, бегона ўтдан тозалаб, суғорамиз. Яширишнинг ҳожати йўқ, илгари қўриқда боғларга муносабат ёмон эди, у энди ўзгармоқда. Авваллари пахтадан бошқа нарса тан олинмасди. Сув ҳам, ўғит ҳам, меҳнат ҳам ғўзага бериларди. Ёзда мевали дарахтларга сув бериш машаққат билан кечарди. Бугунги кунда аҳвол бутунлай бошқача. Кейинги икки йилда хўжаликда 38 гектар янги боғ, 28 гектар токзор ташкил этилди. Уч-тўрт йил ўтиб мевазорлар тўлиқ ҳосилга киргач, ноз-неъматлар тўкин-сочин бўлиши аниқ. Ўшанда маҳсулотни нобуд қилмасдан саранжомлаш, истеъмолчига етказиш бирмунча қийинлашиши мумкин.

Боғбоннинг фикрига қўшилмасдан илож йўқ. Негаки, ҳосилни йиғиштириб олишда бир қанча муаммолар мавжуд. Сир эмас, мева-чеванинг ҳаммасини ҳам эл дастурхонига сархил ҳолда тортиқ этиб бўлмайди. Бинобарин, бир қисмини қайта ишлашга тўғри келади. Районда шундай корхона қурилишини тезлаштириш керак. Бунинг яна бир сабаби, сўнгги уч-тўрт йилда бошқа хўжаликларда ҳам боғдорчилик ва узумчиликка муносабат тубдан ўзгарди. Узумчилик хўжаликлари қайтадан тикланди.

Бугунги нарх-наво қимматлашган, бозор иқтисодиётига ўтилган мураккаб шароитда ҳар бир маҳсулот ўзингдан чиққанига нима етсин. Табиийки, бунда ўша нарса бошқа жойларга нисбатан озми-кўпми арзонлашади. Айни кезларда қўриқдаги мазкур хўжаликнинг боғларидан жўнатилаётган ноз-неъматлар эл дастурхонини тўкин-сочин қилаяпти. Уч гектарлик янги боғ қатор ораларида тарвуз етиштирилмоқда. Хайрлашаётганимизда боғбон Бердиёр Ғаффоров шундай гап қотди: «Ҳозирча иложи бор экан, ердан унумли фойдаланишимиз керак. Юрт дастурхони маҳсулотга сероб бўлса, биз хурсанд». Уларга яхши ниятлари йўлдош бўлишини тилаймиз.

Б. КЕНЖАБОЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

СОДИҚ БУВА ҲИММАТИ

Содиқ бува яқинда 75 ёшга тўлди. Фарзандлар, невара-чеваралар унинг қутлуғ тўйини қизғин нишонладилар. Юбилей davраси тўридан Содиқ бува ҳамда Тўлғон момо Каримова жой олишди. Фарзандлар, ёру биродарлар яхши тилаклар билдиришиб, уларга узоқ умр тиладилар.

Ўшандан бери бува хаёлини бир ўй тарк этмайди. «...Замонага минг қатла шукр. Ҳукумат ҳеч нарсадан кам қилиб қўйгани йўқ. Пенсиялар икки ҳисса ошди. Тақчилликлар бўлса-да, кун кўриб турибмиз. Жамғармам бор...».

У шу ўй билан Тўлғон момога гап очди.

— Нима дейсан, жамғармамизнинг бир қисмини хайр-эҳсон учун сарфласак. Худога шукр, бировдан кам жойимиз йўқ. Иккаламиз не-не кунларни кўрмадик. Етим-есир, ногирон, қийналиб қолаётган оилаларга ёрдам фондлари бормиш...

Бу гап кампирига ҳам маъқул келди. Маслаҳатдан сўнг Содиқ бува пенсия жамғармасидан 500 сўмни олиб Гурлан район агробанкига йўл олди.

Агробанк ходими Омонгул Тожимуродова Содиқ буванинг қарорини эшитгач, меҳр-шафқат фондини таклиф этди. Ўшанда тароватли Наврўз кенг нишонланаётган эди. 22 март куни бува 500 сўм пулни ана шу жамғарма ҳисобига ўтказди.

Меҳридарё инсон Содиқ Каримов коллективлаштиришнинг фаол иштирокчиси. Гурлан районида биринчи ташкил топган хўжаликда меҳнат фаолиятини бошлади. 30-йилларда звенога бошчилик қилиб, пахтадан юқори ҳосил етиштирди. Ватан бошига кулфат тушганида биринчилар қаторида фронтга отланди. Душманни Ватанимиз тупроғидан қувиб чиқаришда мардлик, қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди, елкасидан, чап қўлидан яраланди.

III даражали Шуҳрат ордени ва бир қанча медаллар соҳиби Содиқ Каримов урушдан кейин ҳам Киров номли жамоа хўжалигида чигит экиб деҳқончилик қилди. Бува 1969 йилдан буён пенсияда. 7 фарзанд, 31 невара, 4 эвара соҳиби. Давлатимиз унинг хизматларини «Запорожец» автомашинаси билан тақдирлаган.

О. ЎРОЗБОЕВ.

ВИЛОЯТ РЎЗНОМАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

«ЛЕНИН ЙЎЛИ»

(САМАРҚАНД)

Нуроталикларга табиат битмас-туганмас бойлик ҳадя этган. Ғозғон мармарининг шуҳрати кенг ёйилган. Бугунги кунда Оқтов тизмасидаги Нурота ва Зарбанд конларидан қазиб олинаётган сержило мармар барчага маъқул ва манзур бўлмоқда.

— Биздаги оқ мармарнинг ранглисига нисбатан афзаллиги катта, — дейди «Нуротамармар» корхонаси директори Шоди Фозилов. — Қувончлиси шуки, Тошкент ва яна бир қанча шаҳарларнинг маданий-маъмурий биноларига Нурота мармари чирой бахш этиб турибди. Эришилаётган натижалар қувончли. Бироқ бизни ўйлантираётган муаммолар ҳам етарли.

Чинданам ҳали бу ердаги мармар қазиб олиш технологияси ривожланган мамлакатлардан жуда орқада. Асосий ишлар қўл кучи билан бажарилади. Ишчилар саккиз соат давомида қишда қор, ёмғир, ёзда қуёш тиғи остида меҳнат қилишади. Катта жисмоний меҳнат сарфланадиган ускуналар билан тош қўпорилади. Жаҳон бозори талабига жавоб берадиган тош йўниш, қазиб олиш ишларида фойдаланиладиган дастгоҳлар яратадиган корхоналар ҳанузгача Иттифоқимизда йўқ. Бундан ташқари хом ашё қайси ташкилотга сотилиши юқоридан белгиланади. Муаммолар ҳал этилса, Оқтов конлари ишчиларининг орзуси ушаларди.

«ХОРАЗМ ҲАҚИҚАТИ»

Боғот районидаги Наримонов номли, Ленин номли жамоа хўжаликларида ғўза парвариши уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Сувчи ва механизаторлар мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланишмоқда. Кўсаклар шодаси кўпаймоқда.

Яқинда хивалик мусобақадошлар Боғотда бўлиб, асосий эътиборни чорва қишловига қандай тайёргарлик кўрилаётганлигига қаратдилар. Бахтга қарши колхоз ва совхозларда озуқа экинлари экиш режаси бажарилмай келинаяпти. «Ленинизм», Алишер Навоий номли жамоа хўжаликларида беда, хашаки лавлаги экиш топшириғи ора йўлда қолди. Емиш сифатига эътибор сусайтирилганлиги оқибатида «Ленинизм» колхозида сигирлар маҳсулдорлиги камайди.

Районда қишлов учун ширали озуқа ва дағал хашак тайёрлаш ҳам кўнгилдагидек эмас. Димитров номли, Киров номли колхозларда бу ишга кеч киришилди. Витаминли ўт уни тайёрлаш билан қизиқилмаяпти. Ариқ ва каналлар бўйидаги ўтлар вақтида йиғиштириб олинса айни муддао бўларди.

Кўпгина хўжаликларда сут ва гўшт етиштириш кўрсаткичлари ўтган йилга нисбатан орқада. «Боғот» совхозида эришилаётган натижалар кутилгандек эмас. Мусобақадошлар чорвачиликдаги танг аҳволдан чиқиш йўлларини кўрсатиб бердилар. Жумладан, беданинг талаб даражасида ўсишига эришиш, ҳосилдорлигини ошириш учун ўғитлардан унумли фойдаланиш лозим. Маккажўхори экини парваришга муҳтож. Илғор тажрибалар кенг оммалаштирилиши, озуқакорларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш жонлантирилиши даркор.

«К О М М У Н И С Т»

(АНДИЖОН)

Хўжаобод районидаги «Ленинизм» жамоа хўжалиги чорвадорлари ўтган қишловдан аранг чиқишганди. Ем-хашак қишдаёқ тугаб қолди. Оқибатда турли районларга зир югуриб, емиш ташиб келишга мажбур бўлишди. Бунинг учун қўшимча маблағ сарфланди. Ўзингда бўлмаганидан кейин қийин экан. Моллар ориқлаб, маҳсулдорлик кескин камайди. Чорвачилик зарар келтирувчи тармоққа айланди.

Ўзибўларчилик оқибати ҳозирда ҳам сезилмоқда. Гўшт ва сут етиштириш қониқарсиз бормоқда.

— Сабоқлардан хулоса чиқаришга ҳаракат қилаяпмиз, — дейди колхоз партия комитетининг котиби Қундуз Сотимбоева. — Бу йил 140 гектар ерда чорва озуқаси етиштирилмоқда. Аммо ажратилган ер жуда оз.

Хўжалик фермаси тоғ этагида жойлашган. Чорвадорларнинг ойлик маошлари уларни қониқтирмаяпти. Район партия комитети кўпчилик таклифини инобатга олди. Моҳир ташкилотчи Тожимуҳаммад Рўзиев колхоз бошқаруви раиси этиб сайланди. Унинг таъкидлашича, зарбдор тармоқни жадал ривожлантириш учун аниқ тадбирлар белгиланди. Яқин вақт ичида зотли моллар келтирилади. Фермага тажрибали мутахассислар таклиф қилинади. Сигир соғувчиларнинг унумли меҳнат қилиб, яхши дам олишлари учун шароит яратилади.

* * *

Избоскан районидаги Мичурин номли давлат хўжалиги боғбонлари тайёрлов идорасига 45 тонна сархил шафтоли топширдилар. Хўжалик боғларида ғарқ пишиқчилик. Мевалари маржондек тизилган дарахтларнинг шохлари эгилиб, боғбонига мунтазир. Қатор тизилган яшиклардаги ҳосил ўзининг сифатлилиги билан ажралиб турибди. Саховатли боғларда иш мусобақа асосида ташкил этилган. Донохон Эгамбердиева, Матлуба Қўчқорова, Турсунбой Тошбоев каби ишчилар кунлик нормани икки ҳисса адо этишмоқда. Ширин-шакар ноз-неъмат пешма-пеш эл дастурхонига тортиқ этилмоқда.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СОЦИАЛИСТИК ПАРТИЯНИНГ 100 ЙИЛЛИГИ

СОФИЯ. (ТАСС). Якшанба куни Болгариянинг марказий қисмидаги Бузлужа тоғининг кенг ясси қиялигида 100 мингга яқин киши йиғилди. Улар Болгария социалистик партиясининг 100 йиллигини нишонлашди. Болгария социал-демократик партиясининг машҳур Бузлужа съезди бўлиб ўтганидан буён орадан худди шунча муддат ўтди. БСП шу партиянинг ворисидир.

Мазкур шонли санага бағишланган улкан йиғинда Болгариянинг турли томонларидан келган партия раҳбарлари ва фахрийлари, социалистлар ва БСП тарафдорлари қатнашдилар. Партия Олий Кенгашининг раиси Александр Лилов йиғилганлар ҳузурида сиёсий маъруза қилди. БСП ташкил топган куннинг 100 йиллиги — Болгария тарихидаги энг юксак чўққилардан биридир, деди у. Социалистик партия озодлик, тинчлик, социал адолат ва демократия йўлидаги ўз курашининг иккинчи асрига қадам қўймоқда. Социалистлар ўзининг 100 йиллик тарихи билан фахрланишса арзийди. Гарчи бу тарихда ғалабаларгина эмас, мағлубиятлар ҳам, ёруғ кунлар ва фожиали саҳифалар ҳам бўлди, деди А. Лилов. У мазкур тарихни қайтадан идрок қилиш, «ундан кул эмас, балки олов олиш, хатолар ва бузилишларни қоралаш зарурлигини таъкидлади.

«Агар биз бундан буён ҳам яшаб, Болгариянинг сиёсий турмушида марказий ўринни олмоқчи бўлсак, у ҳолда БСП янгиланиши, ўзини ўзи ўзгартириши, XX асрнинг охири ва XXI асрнинг арафасидаги замонавий сўл партия бўлиб қолиши зарур».

МЕХТАРЛАМ ШАҲРИ ЎҚҚА ТУТИЛДИ

ҚОБУЛ. (ТАСС). Ўтган икки кун давомида жангарилар Афғонистоннинг Лағмон вилояти маъмурий маркази Мехтарлам шаҳрини ўққа тутдилар. «Ер-ер» туркумидаги ракеталарни ва оғир қуролларни қўлланиш натижасида беш киши ҳалок бўлди.

Афғон армияси бўлинмалари ҳукуматга қарши тузилмалар жангариларининг бу ваҳшиёна ҳаракатларига жавобан душманнинг ўқ отиш нуқталарига ва тўпланган жойларига зарба урди. Жангарилардан 30 дан ортиқ киши ўлдирилди ва ярадор қилинди. Вилоятдаги 8 та қишлоқ исёнчилардан озод этилди.

Сўнгги бир неча кун ичида мунтазам қисмлар Вардак, Парвон, Логар вилоятларида операция ўтказдилар. Ҳукумат қўшинлари жанговар ҳаракатлар давомида «Ер-ер» туркумидаги 30 дан ортиқ ракетани, ўқ солинган 20 тага яқин қутини қўлга туширдилар.

СЎНГГИ СОАТДА

ВАШИНГТОН. Ракета-ядро қуроллари пойгасининг олдини олиш ва унинг «совуқ уруш»дан кейинги даврда тарқалишига йўл қўймасликнинг энг яхши чораси ядро синовларини тўла тақиқлашдир. АҚШ маъмуриятининг раҳбарияти бунинг тарафдори экани хусусида неча марталаб айтган. Мудофаа ахбороти марказининг Вашингтондаги нуфузли тадқиқот ташкилоти ахборотномасида босиб чиқарилган мақолада шу нарса таъкидланади. Яқинда Совет Иттифоқида қилинганидек, Қўшма Штатларда ҳам барча ядровий портлатиш қурилмалари синовининг тўхтатилиши, деб таъкидланади якшанба куни Америка пойтахтида тарқатилган ҳужжатда, бутун жаҳонда ядро синовларини тўла тақиқлаш йўлидаги муҳим қадам бўлиши мумкин. Мудофаа ахбороти маркази мутахассисларининг ҳисоб-китобларига қараганда, жаҳонда Хиросима ва Нагасаки бомбардимон қилинганидан сўнг 1900 тадан кўпроқ ядро синови ўтказилган. Жумладан, 1945 йилдан 1990 йилгача Америка Қўшма Штатлари 950 марта, Совет Иттифоқи 700 мартага яқин, Франция, Буюк Британия, Хитой ва Ҳиндистон сингари мамлакатлар умуман 260 мартадан кўпроқ ядро синови ўтказдилар. Айни вақтда барча ядро порлатишларининг 85 фоизга яқини мавжуд ядро қуролини такомиллаштиришга қаратилган эди.

●

ТУНИС. АҚШ давлат котиби Ж. Бейкер мамлакат раҳбарияти билан музокаралар тугаганидан сўнг Тунисда журналистлар билан учрашувда сўзга чиқиб, Яқин Шарқ юзасидан бўладиган сулҳ конференциясида СССР, АҚШ, Европа ҳамжамияти вакили, Сурия, Ливан, Миср, Иордания, Исроил, шунингдек Форс кўрфазидаги араб мамлакатлари кузатувчилар сифатида қатнашишлари лозимлигини уқтирди. У мазкур анжуманнинг ҳуқуқ доирасига БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 242 ва 338 резолюциялари асосида араб мамлакатлари билан Исроил ўртасидаги можарони бартараф этиш масаласи киради, деб таъкидлади. Биз, деди Бейкер, бундай конференция октябрь ойида бўлишига умидвормиз ва у «тинчлик жараёнига кучли туртки беради, Исроил ва араб мамлакатлари ўртасида тинчлик ўрнатиш билан ниҳоясига етади».

●

ПЕКИН. ХХР раиси Ян Шанкунь якшанба куни сўзга чиқиб, Хитойнинг ислоҳотлар сиёсатига ва ташқи ошкораликка тарафдор эканлигини тасдиқлади. «Биз ташқи дунёга ўтмишда ҳам очиқ бўлганидик, ҳозир ҳам шундай ва бу сиёсатни келажакда давом эттирамиз», деди у. Хитой раҳбари, деб хабар қилади Синьхуа агентлиги, бу ерда Малайзия ташқи савдо ва саноат вазири Рафида Азиз билан учрашди. Ян Шанкунь ХХР билан Малайзия ўртасидаги муносабатларга тўхталиб, икала мамлакат савдо-саноат доираларини илмий-техникавий алмашувлар ва меҳнат хизмати кўрсатиш сингари ҳамкорлик шаклларидан кенгроқ фойдаланишга чақирди. ХХР раиси икки томонлама алоқаларни кенгайтириш ва чуқурлаштиришга умид билдириб, Малайзия ишбилармонларининг Хитой ҳудудида алоҳида фирмалар тузиш ёки қўшма корхоналарни пул билан таъминлашдек ҳамкорликнинг аниқ шаклларидан бирини ҳам тилга олди. Хитой ўтган йили Малайзиянинг 10-энг йирик савдо шеригига айланди. Икки мамлакат ўртасидаги товар обороти ҳажми 1,7 миллиард долларни ташкил этди. Малайзия Сингапур, Индонезия ва Таиланддан сўнг Тинч океан мамлакатлари орасида ХХРнинг энг йирик савдо шериги ҳисобланади.

(ТАСС).

НОТЕНГЛИКНИНГ СИРИ

Бугунги кунда ҳамманинг ташвиши бирдай: қимматчиликдан, тақчилликдан безор. Бозор айлансангиз ҳам, матбуот саҳифаларини варақласангиз ҳам барчасида бугунги иқтисодий таназзул ҳақида турли фикрлар, баҳс-мунозараларга дуч келасиз. Чунки йиллар давомидаги тўкинчиликнинг бу таҳлитдаги хотимаси ҳар бир кишини эсанкиратиб қўйганлиги сир эмас. Бундан ташқари савдодаги юлғичларнинг бойлик орттиришларига қулай йўл очилганлиги халқ учун дард устига чиқон бўлмоқда. Муҳарририятимиз почтасига келаётган ана шу мавзу ва мазмундаги мактублар сони тобора кўпаймоқда. Уларнинг бири савдодаги нотенгликлардан нолиса, иккинчиси эса барча корхоналар илгаригидек ишлаб турган бўлса-ю молларнинг анқонинг уруғига айланиб бораётганлигидан ташвишда.

«...Бир хил пайпоқни қайсидир сотувчи 4 сўмдан, яна бири эса 6 сўмдан сотади. Ўйланиб қоласан, киши, ахир уларнинг ҳар бирининг ўзлари ишлаб чиқарадиган шахсий корхоналари йўқ-ку! Нега энди маҳсулотларнинг нархи турлича бўлиши керак?» — деб ёзади Пастдарғом район Жума шаҳридан Р. БОБОҚУЛОВА. — Давлатимизда бу нотенгликни тартибга солиб турадиган бирон-бир маҳкама борми?!».

Ўринли савол. Ҳақиқатан ҳам иқтисодий инқироз туфайли мамлакатимизда нарх-наво кўтарилди. Аҳволни тушунган халқимиз бу қийинчиликка кўника бошлади. Бироқ бир хил маҳсулотларнинг дўконларда, ошхоналарда турли хил баҳода сотилаётгани ҳар кимни ҳам ғазаблантиради, албатта. Сир эмаски, янги нарх-навога ўтиш баҳона кўпгина кооператив корхоналарнинг сотувчилари, ошпазлари, ҳайдовчилари, халқни талашнинг янги усулига ўтиб олишди. Ҳаммаёқ сукутда. Гўёки уларнинг бу қилмишларига қарши курашувчи куч йўқдай, жамиятимизда...

Ўзингиз ўйлаб кўринг, бугунги шароитда 5—6 фарзанди бор деҳқон оила ўртача 100 сўм маош олса, шу маош билан болаларини кийим-бош олсинми ёки уларнинг қорнини тўйдирсинми? Муҳарририятимизга келаётган ушбу мазмундаги хатларнинг аксариятини ҳам ана шу оддий меҳнаткаш йўллаган.

Паярқ район Крупская номли колхоздан Иброҳим ХОЛИҚУЛОВ ёзади: «Матбуот орқали қабул қилинган кўплаб қонунлар, қарорлар, фармонлар ҳақида хабар берилди. Лекин амалда уларнинг натижаси сезилмади. Гарчи ун маҳсулотларининг нархи кўтарилмаган бўлса-да, 50 килограмм унни 18 сўмдан, гуручни 3,5—4 сўмдан олаяпмиз. Шунингдек сотувчилар чит, сатин, калиш, этик каби харидоргир молларга ҳам ўзлари истаган баҳони қўйишмоқда. Бироқ уларнинг муштини пишт дейдиган марди йўқ. БХСС ходимлари ҳам, бошқа мутасадди ўртоқлар ҳам сукутда. Балки уларнинг биз билмаган «ленин»лари бордир?..».

«...Икрони текшириш ва назорат кўрсинлигидан бошқарув тизимлари эгасизланиб қолди чоғи. Ҳамма нарса савдогар қўлига ўтди. «Ха» десангиз «Бозор муносабатига ўтаяпмиз ахир», деб ўдағайласа, бу энди нимаси?! Магазинда гуруч йўқ. Бироқ савдогардан 5 сўмдан, бозордан эса 7—8 сўмдан бемалол олишингиз мумкин. Излаган нарсангизнинг барчаси савдогарда муҳайё. Фақат унинг пулига чидасангиз бас...», — деб ёзади хатида Исмат ИСМОИЛОВ Узун районидаги Ленин номли колхоздан.

Бундан ташқари иморат қуриш масаласи ҳам меҳнаткаш халқимиз учун муаммолардан бирига айланган.

Ҳукуматимиз аҳолини уй-жой билан таъминлаш борасида бир қатор тадбирларни амалга оширди. Ҳар бир хўжалик имконига қараб ўз аъзолари учун ер майдони ажратди. Аммо уй қурмоқчи бўлганлар қурилиш материалларининг йўқлигидан азият чекмоқдалар. Давлат дўконларида ҳам бу материаллар сотилмайди. Ваҳоланки, қурилиш материалларини ишлаб чиқарадиган корхоналар жумҳуриятимизда етарли. Бироқ ўзлари ишлаб чиқараётган маҳсулотларни кооператив корхоналарга чиқаришади. Бироқ оддий халқ эса уни топиш илинжида лишиб овора. Наҳотки, бу мол ўзимизга тегмаса?

Муштарийларимиз айтганларидек жумҳуриятимизда янги-янги қарорлар қабул қилинаётган бўлса-да, барибир, аксарияти айрим амалдорлар туфайли ижросиз ёки натижасиз қолмоқда.

Бугунги оғир иқтисодий шароитда назоратни кучайтириш энг долзарб масалалардан бири. Эҳтимол, шу йўл билангина савдодаги нопокликни бартараф этиш мумкиндир. Шу тадбир халқимиз учун бир мунча енгиллик туғдирар. Бироқ, отолмаган созқон ҳам бошқа, ҳам кетга тегиб турган бир пайтда нарх-наволарни либерализациялаш, Ғарбга ёлвориш. Ўзбекистонга тош отишлар тўхтамаётир. Жумҳуриятимиздаги осойишталик кимларгадир ёқмаётир. Ҳозирги алғов-далғов замонда бундай нотинчлик ва иқтисодий нотенгликнинг сабаби нимада?

Азиз муштарийлар!

Сиз йўллаган, аччиқ ҳақиқат битилган мактубларингизни ўқиб ўйга толамиз. Тўкинчилик, осойишталик йиллари билан ҳозирги кунларни таққослаймиз. Бу борада ҳар бирингиз ўз фикри, мулоҳазалари бор. Келинг, шу муаммонинг биргалашиб ўйлайлик.

1992 йил учун обуна бошланган ҳозирги мураккаб шароитда бу масалага алоҳида эътибор керак. Қишлоқ ҳаётини ҳеч бир тўсиқсиз ёритувчи фикрларингиз «ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» жамоасининг келгуси йил режаларига ирмоқ бўлиб қўшилур. Сўз сизга, АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Фарҳод АЛИМОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Миннатдорчилик

БАЛЛИ, ИЗҚУВАР!

Биз сизларга шуни хабар қиламизки, Бухоро вилояти Ғиждувон районидаги В. Тарик номидаги изқуварлар отамиз Қодир Парпиев ҳақида аниқ маълумот олиб, хонадонимизни қувонтирди.

Отам 1942 йилда Тверь вилоятининг Стирицкий районидаги Мартьяново қишлоғига жойлашган қардошлик қабристонига дафн этилган ва шу ердаги марҳумлар рўйхатига киритилган экан. Бу ҳақда район ҳарбий комиссари подполковник А. Коленский хабар берган. (ҳужжат: № 394 22/III 91.).

Кўпдан буён ниятимиз отамиз қабрини топиб зиёрат қилиш эди. Бу эзгу ниятимизга В. Тарик номидаги изқуварлар ёрдами билан мушарраф бўлдик.

Биз ушбу клуб аъзоларига ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз.

ПАРПИЕВлар оиласи.

ОБУНА—92 • ОБУНА—92 • ОБУНА—92 •

КЕТМОН ИЗЛАГАН ДЕҲҚОНИМ

Жумҳуриятимиз Президентининг 1989 йил августдаги «Шахсий томорқаларни кенгайтириш» ҳақидаги қарори асосида оилаларга ер ажратиб берилиб, халқимизни озиқ-овқат билан таъминлаш йўлида кўпгина ишлар амалга оширилди.

Шахсий томорқа хўжаликлари кун сайин кенгаймоқда. Шу боис азалий қурол—кетмонга бўлган талаб янада ортиб бормоқда.

Дўконларда сотиладиган кетмонлар талабга жавоб бермайди. Яхши, сифатли кетмонни фақат бозор атрофида жойлашган шахсий устахоналардан топиш мумкин. Аммо улардаги кетмонларнинг нархи 20—25 сўм атрофида. Бир оила учун ўртача 4 та кетмон харид қилинса, у 80—100 сўм бўлади.

Устахоналарда эса кетмон ясаш учун давлат нархида узлуксиз темир ва кўмир топиш амримаҳол. Чилангарлар бу маҳсулотларни қўлдан 8—10 баробар қимматга сотиб олишмоқда. Бундан ташқари шахсий устахоналар жуда тор, ота-боболаримиздан қолган эски «усул»нинг қуввати паст. Шу боис кетмонларнинг нархи 4—5 баравар ортиб кетган.

Агарда устахоналар темир. кўмир ва замонавий техника билан таъминланса, улардан олинадиган солиқ миқдори камайтирилса, кетмонлар нархи арзонлашган, шахсий томорқа хўжалиги янада ривожланган бўлур эди.

З. АЗИМОВ,
чилангар.
Тошкент шаҳри.

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Бу йил сиз йўллаган хат-хабарлар, бошқотирмалар, ҳажвий расмлар ва суратлар сони 10 мингдан ошиб кетди. Шундан 300 га яқинини шикоят ва арзномалар ташкил этади.

Мутасадди ташкилотларга текшириб, чора кўриш учун юборилган 254 та шикоят хатга 300 дан ортиқ, рўзномамиз саҳифаларида чоп этилган 125 та танқидий мақоланинг 92 тасига 115 та жавоб олдиқ. Жавобларнинг 90 фоизи рўзномамизга мурожаат этганларнинг талаби қондирилганлигидан далолат беради.

Бизга мурожаат қилган муштарийларимиздан 10 нафари уй-жой, томорқа олишга, 60 дан ортиғи қарилик, уруш, меҳнат ногиронлиги, кўп болали она, кам даромадли оила рўзномамиз аралашуви билан нафақа оладиган бўлди. Навбатга туриб машина ололмаётган қишлоқ меҳнаткашларидан 10 нафари машина олиш бахтига эришди. 7 кишига давлатдан (ссуда) қарз олишга ёрдамлашилди.

Рўзномамизга обуна бўлиб, унинг мададига умид боғлаб, муҳарририятимизга хат-хабар, шикоят йўллаган мухлисларимизнинг оғирини енгил қилаётганлигимиз юқоридаги далиллардан кўриниб турибди.

Келгуси йилда ҳам қувончингизга шерик, дардингизга ҳамдардмиз, азиз муштарийлар! «Қишлоқ ҳақиқати»га барвақт обуна бўлинг.

УМИДВОРЛИК

Мен Қаҳрамон онаман. 1970 йилда туғилган Баҳром исмли ўғлим туғма мажруҳ, иккинчи гуруҳ ногирони. Мен ногирон боламни ҳамда бошқа ўндан ортиқ фарзандларимни тарбия қилишга кўп вақтимни йўқотганлигим учун иш стажим 7 йилни ташкил этади.

Қаҳрамон оналарга 50 ёшдан 15 йил иш стажи билан пенсияга чиқиш ҳуқуқи берилган. Бироқ қайси бир рўзномада бола тарбиясида бўлиб, кўрсатилган иш стажига эга бўлмаганликлари учун пенсия олмаётган Қаҳрамон оналар янги қонунга биноан 1991 йил 1 январдан пенсия олиш ҳуқуқига эга, деб ёзилганини ўқиган эдим.

Мен ҳужжатларимни расмийлаштириб, район ва вилоят социал-таъминот бўлимларига мурожаат қилдим. Улар эса менга рўзномаю ойномалар хоҳлаган нарсаларини босаверади, бу улар бизга ҳужжат бўлолмайди, дейишди.

Айтинг-чи, мен пенсия олиш ҳуқуқига эгаманми!

Гулчеҳра ЖУМАНАЗАРОВА.
Боғот райони, Киров номидаги жамоа хўжалиги.

МУҲАРРИРИЯТДАН: қадрли Гулчеҳра Жуманазарова! Сизни ва сиз каби минглаб «Қаҳрамон она»ларни қийнаётган мазкур саволга Ўзбекистон ССР Социал таъминот вазирлигидан аниқ жавоб оламиз, деган умиддамиз.

Рўзномага жавоб беришди

ЭЪТИБОРГА ОЛИНГАН

«1989-90 йилги қишнинг ноқулай келиши натижасида икки уйим (1947 йилда қурилган), ошхона, молхона, сомонхона қулаб тушди — деб ёзади Х. Жўраев ўз шикоят хатида. — Госстрах томонидан атиги 138 сўм ёрдам пули берилди, холос. «Зарафшон» совхози маъмурияти ишчилари комитети раиси, қишлоқ Совети раиси ва бошқа масъул ходимлар келиб кўрдилар ва «2000 сўм ёрдам пули берилсин», деб қарор қилишди. Бироқ натижа бўлмади...».

Ушбу шикоятни текшириб, чора кўриш учун Қашқадарё вилоят халқ назорати комитетига юборгандик. Яқинда **вилоят халқ назорати комитетининг раиси А. БОЗОРОВдан** жавоб олдик:

«Х. Жўраевга Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, II гуруҳ меҳнат ногирони сифатида жумҳурият Президентининг фармони бўйича 1989—1990 йиллар мобайнида совхоз маъмурияти томонидан 2 марта 80 ва 150 сўм миқдорида моддий ёрдам берилган. Бундан ташқари, совхоз ҳисобидан 518 сўмга унинг уйи ремонт қилинган. Ёрдам тариқасида 3 тонна цемент, 200 дона ёғоч, 7 куб метр тахта, 2 тонна зиғир, 1,5 тонна арпа-буғдой, 1 бош қорамол 50 фоиз қиймати бўйича сотилган.

Макрид қишлоқ Кенгаши ижроия қўмитаси томонидан Х. Жўраевга уйи тепасини ёпиш учун 1988 йилда 80 дона, 1989 йилда 100 дона, 1990 йилда 155 дона шифер берилган.

Шунингдек, лалмикор дончилик қилинадиган ерларда деярли барча агротехника тадбирлари механизация ёрдамида бажарилишини ҳисобга олиб «Зарафшон» давлат хўжалиги меҳнат жамоаси Кенгаши 1990 йил 31 июлда лалмикор деҳқончилик қилинадиган ерлардаги оилавий ижара пудратини бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилган. Шу сабабли лалмикор ғаллачилик билан шуғулланган оилавий ижара пудрати звеноларига суғориладиган ерларда деҳқончилик қилиш тавсия этилган. Аммо Хушмат Жўраев ўтган йилларда ўзи деҳқончилик қилган лалми ерларни қайтариб беришни қатъий талаб қилиб, суғориладиган ердан олган 7 гектар майдонда деҳқончилик қилишдан бош тортган. Совхоз маъмурияти унинг даъвосини асоссиз, деб топиб, талабини қондирмаган.

Ҳақиқатан ҳам Х. Жўраев бошлиқ ижара пудрати звеноси 1990 йилда 227 гектар майдонда деҳқончилик қилиб ҳар гектардан пландаги 10 центнер ўрнига 14,3 центнердан ғалла ҳосили олиб, давлатга планга нисбатан 99,4 тонна ёки 13.372 сўмлик донни ортиқ сотган. Текшириш кунига қадар звено аъзоларига етказилган маҳсулот учун 5679 сўм иш ҳақи берилган. Маҳсулотни юқори нархда сотгани учун уларга қўшимча 6.892 сўм мукофот пули берилади...».

ИЖАРАЧИЛИККА ҒОВ СОЛГАН КИМ?

Рўзномамизнинг 1991 йил 19 март сонида босилган «ИЖАРАЧИЛИККА ҒОВ СОЛГАН КИМ?» сарлавҳали мақола юзасидан **Самарқанд вилояти деҳқончилик саноат уюшмаси раиси ўринбосари вазифасини бажарувчи. М. Исроилов** имзоси билан қуйидаги мазмунда жавоб олдик:

«...Нарпай районидаги Улуғбек номли давлат хўжалигида 1989—1990 йилларда бригада ва оилавий ижара пудратида иш олиб борилган. Хўжаликка келган янги директор П. Эргашев 1990 йилда пахта тайёрлаш планининг 66 фоизга бажарилиб қолганлиги сабабини экин майдонларининг оилавий звеноларга тақсимланганликда, деб билиб, оилавий звеноларни тарқатиб, эски бригада усулида ишлашни афзал билган. Аммо оилавий звено афзалликларини тушунган ишчилар бунга қарши туришган.

Мақола босилиб чиққанидан кейин хўжаликда янги шартнома лойиҳалари тайёрланилди ва оилавий звенолар билан шартномалар тузилди ҳамда уларга харажатларни алоҳида назорат қилиб бориш учун чек дафтарлари берилди. Ижарачилар билан тузилган шартномаларга ўзгаришлар киритиш маъмурият буйруғи билан бош иқтисодчи М. Қобиловга юклатилган. Энди ижарачиликка ҳеч ким ғов солмаяпти».

МУЛОҚОТ МАВЗУСИ—ҲУҚУҚ МУҲОФАЗАСИ

Иштихон район ички ишлар бўлими ходимлари жиноятчиликнинг олдини олиш ва уни камайтириш тадбирларини кўрмоқдалар. Яқинда Чимқўрғон қишлоқ Кенгашида район участка инспекторларининг фикр алмашиш йиғини бўлиб ўтди. Унга қишлоқ ва маҳалла Кенгашлари раислари, фаоллар, фуқаролар ҳамда район партия ва ижроия қўмитасидан вакиллар таклиф этилди. Райондаги мавжуд 26 участка инспекторлари ҳозир бўлишди.

Район ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари М. Чиниев сўзга чиқиб, халқ билан юзма-юз мулоқотда бўлиш жиноятчиликнинг олдини олишда муҳим аҳамият касб этишини таъкидлади. Шундан сўнг Чимқўрғон қишлоқ Кенгаши раиси Э. Эшмаматовнинг қисқача ҳисоботи тингланди. Иштихон шаҳар Кенгашининг раиси Э. Ўсаров ҳаётий, эътиборга молик рақамларни қайд этди, бу муҳим ишда жамоатчилик таъсири, назорати жиноятчиликнинг ўқ илдизларини тамоман қирқиб ташлашда муҳим куч эканлигини мисоллар билан уқтириб ўтди.

Шундан сўнг юзма-юз мулоқот давом этди. Участка инспекторларидан Дўстмурод Умаров, Муҳиддин Суяров, Отамурод Холиқулов, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Элибой Қорабоев номли жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Қурдош Мамасолиев, унинг маданий ишлар бўйича ўринбосари Тиркаш Ризаев ва бошқалар мулоқотда фаол қатнашиб, ўзларининг қимматли фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Район ижроия қўмитаси қошидаги балоғат ёшига етмаганлар билан ишлаш комиссияси раисининг муовини Ҳамдам ака Эшноров кўп йиллик тажрибасига таянган ҳолда нуфузли фикрларни ўртага ташлади.

— Тарбия, — деди у. — жуда оғир юк. Бу юкни кенг жамоатчилик ёрдамига ва фаоллигига таянган ҳолда эзгулик томон даст кўтариб олиб ўтиш мумкин. Йўқса, ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида жиноятчиликнинг тағин ҳам мураккаб томонлари намоён бўлиши ҳеч гап эмас.

Савдо ходими Шерали Қўчқоров, педагог Абдуғафур Рустамов, маданият муассасаси вакили Доли Нозимов ва колхозчи Абдурайим Болибековлар ҳам бугунги асосий диққат-эътибор тарбияга қаратилиши лозимлигини алоҳида таъкидладилар.

Мулоқотда ана шундай фикрга келинди.

Т. АБДУЛЛАЕВ.

ЭЛ АРДОҒИ

Ҳар бир касбнинг ўз машаққати, ўз гашти бор. Зеро, ҳар қандай касб эгаси ҳалол меҳнати туфайлигина эл олқишига мушарраф бўлади. Почтальонлик ҳам масъулиятли, муқаддас касблардан. Исмоил ака Саидов 20 йилдан ошибдики, ана шу касбни ардоқлаб келади. Йилнинг бирор куни йўққи, Исмоил ака ўзи хизмат қилаётган ҳудуддан ўтмасин. Баъзан эса икки-уч марталаб айланиб чиқишга тўғри келади. Ёзнинг жазирама иссиғию қишнинг қаҳратон совуғида ҳам Исмоил акани ҳовлима-ҳовли одамларга қувонч улашиб юрганлигининг гувоҳи бўласиз.

Меҳнат фахрийси Қурбон бобо Сафаровнинг сўзларига қулоқ тутамиз:

— Исмоилжон бутун маҳалланинг фарзанди. Ёмон кунда ҳам, яхши кунда ҳам у биз билан бирга. Ойномаю-рўзномалар, нафақа пулларимиз ўз вақтида келаяпти. Баъзан электр энергияси ҳақини ҳам Исмоилжон орқали етказамиз. Биз, фахрийлар ундан хурсандмиз.

Ҳақиқатан бу олийҳиммат инсон Шофиркон район Дўрмон қишлоқ Шўроси ҳудудидаги 300 га яқин уруш ва меҳнат фахрийларига, байналмилал-жангчиларга, уларнинг оилаларига беминнат хизмат қилаётир.

— Ўз касбимдан фахрланаман, — дейди алоқа ходими Исмоил Саидов. — Кишиларнинг оғриқ кўнгилларига малҳам бўлиш, уларнинг бир оғиз ширин сўзини эшитиш мен учун катта бахт.

Биз ҳам эл меҳрини қозонган инсонга «Омон бўлинг, Исмоил ака!», деймиз.

И. КАРОМОВ.
Бухоро вилояти.

ТАЛАБ ҚОНДИРИЛДИ

«Совхоз директори Шодмонқул Чориқулов Наманган вилоятидан келиб қовун экадиган одамларга ҳар йили 50 гектар ер беради-ю, бироқ шу совхозда ишлайдиган ишчи ер сўраб борса, идорадан қувиб чиқаради...».

Мазкур сатрлар **Усмон Юсупов районидаги Калинин номли совхоз ишчиси Муҳаммад ҚОДИРОВнинг** шикоят хатидан келтирилди.

Биз ушбу шикоятни текшириб чора кўриш учун Қашқадарё вилоят халқ назорати комитетига юборгандик. **Вилоят халқ назорати комитетидан** қуйидаги жавобни олдик:

«Текширишда аниқландики, Ш. Чориқулов 21-«Тошкент» совхози директорлиги вазифасидан «Каршицелинхлопок» трестининг 408-сонли буйруғи билан бошқа ишга — район агросаноат бирлашмаси раисининг ўринбосари вазифасига ўтганлиги муносабати билан озод этилган. Наманган вилоятидан келган уч оилавий звенога шартномага асосан 1990 йил 50 гектар майдон полиз экинлари экиш учун ажратилган. Ариза муаллифи М. Қодировнинг совхоз директорига ер сўраб ёзган аризасига биноан унга шу йил 38 гектар беда майдони ажратиб берилган.

Шунингдек, аризада чорвачилик комплексида 200 минг сўмлик соғиш аппарати ўрнатилмаганлиги, совхозда ўтказиладиган тафтишларда камчиликлар аниқланмай келинаётганлиги ёзилган. Чорва комплексида сут соғиш ускуналари тўлиқ ўрнатилганлиги ва ишлатилаётганлиги аниқланди.

Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлганлар хотирасини абадийлаштириш учун келтирилган ҳайкал (1976 йилда Ж. Шодиев директорлиги пайтида Грузия ССРдан келтирилган) бўлиб, ҳалигача ўрнатилмаган.

Совхоз маъмурияти район архитектура бўлими билан ушбу ҳайкални 1991 йилда ўрнатиш шартномасини тузган.

1989 йил 1 ноябрдан 1990 йил 1 ноябргача ўтказилган тафтиш жараёнида айбдорлардан 2924 сўмлик камомад ундирилган, мансабдор шахсларга 620 сўм миқдорида пул начёти ёзилган. Ревизия якуни Усмон Юсупов район давлат-кооператив агросаноат бирлашмаси бошқарувининг мажлисида муҳокама қилиниб, йўл қўйган хато-камчиликлар учун айбдор шахслар тегишли тартибда жазоланган».

ЁРДАМ КУТАМИЗ

Бойсун районидаги «Бойсун» совхозининг 1-бўлимида отам Эргаш бобо 48 йилдан буён, акам Шоймардон 15 йилдан буён, мен 10 йилдан буён, укам Шодмон эса 8 йилдан буён бобокалонларимиз касби чўпонликни ардоқлаб келаяпмиз.

Отам Эргаш бобо 1990 йил 1 августдан бошлаб қарилик нафақасини ола бошлади. Бироқ совхоз маъмурлари отамни чўпонликдан бўшатишга розилик беришмади. Сиздай чорвадор, тажрибали чўпоннинг ёрдамига муҳтожмиз, яна бир-икки йил ишлаб беринг, деб илтимос қилишди.

Ҳа, биз чўпонлар ҳеч қачон меҳнатдан қочмаймиз. Аммо, бизни ташвишга солаётган айрим муаммолар ҳал этилмас экан, бутун сулоламизнинг ардоқли касби чўпонликдан воз кечишимизга тўғри келади. Масалан, бир йилда ҳар юз қўйдан 20 тадан ўлса, шундан 18 таси «тентак», яъни, «айланбош» касали билан ўлади. 1 бош қўй совхозда 60 сўм туради. Агар сўйсангиз бир ёшдаги қўйдан 8—12 килограмм миқдорида гўшт чиқади. Совхоз буни халққа 3 сўм 50 тийиндан сотади, қолган 7 килограмм гўштни чўпон ўз чўнтагидан тўлаши керак.

Бир отар қўйни оиламиз аъзоларидан 4 киши боқади. Оладиган маошимиз ҳар биримизга 47 сўмдан тўғри келади. Икки-учтадан фарзандларимиз бор. Ўша пул билан ҳозирги қийин шароитда оила тебратайликми ёки ҳар бир қўйнинг 7 килограмм гўштига 3,5 сўмдан пул тўлайликми?

Ўзингиз ўйлаб кўринг, кечаю-кундуз қору бўронда, ёмғиру жалада, тоғу чўлда қийналиб, 47 сўмдан маош олиш адолатданми?

Ҳурматли «Қишлоқ ҳақиқати» рўзномаси ходимлари! Шу муаммоларни ечишда сизлардан ёрдам кутамиз.

Мана, 1992 йил учун рўзномага обуна бошланди. Унинг бир йиллик нархи 25 сўм 68 тийинга кўтарилибди. Бу нарх бизнинг бир олам дардимиз олдида ҳеч гапмас. Агар «Қишлоқ ҳақиқати» келгуси йилда ҳам бизнинг ташвишимизга шерик бўлиб, мушкулимизни осон, оғиримизни енгил қилса, унга обуна бўламиз. Ишонамизки, деҳқону чорвадорнинг, боғбону пахтакорнинг суянган тоғи «Қишлоқ ҳақиқати» бизга ҳамкору ҳамдард бўла олади.

М. БЕКМИРЗАЕВ,
чўпон.

ТОК ПАРВАРИШИГА 40 СЎМ

Биз Советобод район Каттақўрғон давлат хўжалигининг 1-бўлимида ишлаймиз. Зонамиз чўлда жойлашган, 150 гектар ер майдонига эга. Майдонимизга ток кўчати ва беда экилган. 50 дан ортиқ киши уч звенога бўлиниб ишлаймиз. Бироқ бизга тўланаётган маош талаб даражасида эмас. Бир гектар ток парвариши учун 40 сўмдан ҳақ белгиланган. Бундан ташқари хўжалигимиз ҳар бир кишига берилиши лозим бўлган мадад пулидан ҳам дарак йўқ.

Бизга шуниси тушунарсизки, «Москва» давлат хўжалигида бир гектар ердаги ток кўчати парвариши учун 110 сўмдан, эски ток учун 140 сўмдан маош тўланади. Бошқа хўжаликларда эса кўпроқ. Айтаверсак гап сероб. Ҳатто, компенсация пулимизни ҳам бирон марта ўз вақтида ололганимиз йўқ.

Совхоз раҳбарларига мурожаат қилсак «Ҳоҳласанг шу пулга ишла, хоҳламасанг катта кўча», деб жавоб беришди. Аҳволимиз ночор. Ҳамма нарса қиммат.

Каллаи саҳардан то номозшомгача кетмон чопса-гу, 40 сўм ойлик олсак, адолатданми! Ахир, бугунги кунда шу маош билан оила тебратиб бўладими!

50 киши номидан
Эшмамат ЭРЙИГИТОВ,
Советобод райони.

МУҲАРРИРИЯТДАН: ҳурматли жонкуяр мухлисимиз Эшмамат Эрйигитов! Хатингизда кўплаб соҳибкорлар қалбида туғён ураётган муаммони кўтарибсиз. Бундан сезилиб турибдики, сиз меҳнат қилаётган хўжаликда тартиб-интизом бўшашган кўринади. Эҳтимол, вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси раҳбарлари бу масалага жиддий аниқлик киритишар.

ЎЗБЕКИСТОНЛИК ТАЛАБАЛАР АМЕРИКАГА БОРИШАДИ

Ўзбекистонлик ўн нафар талаба янги ўқув йилини Америка Қўшма Штатларининг етакчи дорилфунунларида бошлайди. Уларга таълим бериш харажатларининг ҳаммасини республика ўз зиммасига олади. Бу ишга республика бюджетидан 100 минг доллар ажратилган.

Республика хазинасида ҳозир валюта етишмай турганлиги ҳисобга олинса, бу озмунча пул эмас. Аммо республиканинг мустақиллигига эришиш учун, давлатлараро алоқаларни ривожлантириш истаги билан, ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорларни танлашда мустақилликка эришиш мақсадини кўзлаб, ҳукумат шу қадамни қўйишга жазм қилди.

Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов «Тошкент ишбилармонлар учрашуви»да сўзлаган нутқида: «Биз одамларнинг фаровонлигини, Ўзбекистон ҳудудида яшовчи барча кишиларга муносиб шароит яратиб беришни ўйлаяпмиз. Шу йўлда биз ҳар қанча чиқим қилишга тайёрмиз, бу мақсад эса одамларимизни, ёшларимизни сафарбар қилиб, уларга илҳом бера олади», — деб бежиз айтмаган эди.

Бу режаларни рўёбга чиқариш учун республиканинг илму- зиё салоҳиятини ошириш вазифаси қўйилди. Шу мақсадда, масалан, бултур 100 нафар аспирант ва стажер қўшимча равишда мамлакатнинг етакчи илмий марказларига юборилди. Ўнлаб ёш мутахассис ва илмий ходимлар республика бюджетининг маблағи ҳисобидан АҚШ, Англия, Германияга бориб тажриба ўрганиб келди.

Мана, ниҳоят, биринчи бор талабалар ўқиш учун чет элга юборилмоқда. Бундан аввал Америка дорилфунунлари уюшмаси билан алоқа боғлаш, юбориладиган талабаларни танлаш ва тайёрлаш соҳасида сабот билан иш олиб борилди.

Жиддий танлов имтиҳонидан ўтган ўн йигит океан нариёғига жўнаб кетиш тараддудини кўрмоқда. Улар республиканинг турли шаҳар ва қишлоқларида яшайдиган — оддий ўзбек оилаларининг фарзандлари бўлиб, аъло ўқишлари, мақсад сари қатъий интилишлари билан АҚШда ўқиш ҳуқуқига эришдилар. Келгусида улар янада масъулиятли синовлардан ўтишлари керак. Улар республиканинг турли олий ўқув юртларига мансуб бўлиб, Ўзбекистон учун энг устивор тармоқларнинг мутахассислари: иқтисодчилар, халқаро юристлар, шифокор, пахта тозалаш муҳандиси, инглиз тили мутахассиси бўлиб қайтадилар. Ҳар ҳолда уларнинг кўпчилиги иқтисодчилик касбини эгаллайди. Улар иқтисодиётимизнинг мутлақо янги шакли-шамойилини белгилаб берадиган ихтисосларда камолотга эришиб келадилар.

Улар юзлаб иштиёқмандлар орасидан танлаб олинди. Ўқишга борадиганларнинг номзодларини олий ўқув юртлари кўрсатишди, сўнгра махсус комиссия уларнинг ўз ихтисоси ва инглиз тили бўйича билимларини текширди. Уларнинг аксарияти Тошкент иқтисодий дорилфунуни ҳузурида очилган бизнес мактабида америкалик олимларнинг инглиз тилидаги лекцияларини тинглади. Улар АҚШнинг Калифорния, Хьюстон, Ричмонд, Стэнфорд каби жаҳонга машҳур дорилфунунларида илм оладилар.

Республикадан ўқиш учун Америкага юборилаётган талабалар билан суҳбатлашамиз.

Тошкент иқтисодий дорилфунуни «Халқаро иқтисодий муносабатлар» факультетининг талабаси Мурод САТТОРОВ:

— Мен «Иқтисодий кибернетика» факультетида ўқидим, сўнгра янги факультетга ўтдим. Бу соҳада ўз кучимни жуда синаб кўргим келди. Бизнес мактабида АҚШлик олимларнинг лекцияларига қатнадим, кўп нарсани ўргандим. Ўз зиммамиздаги масъулиятни ҳаммамиз англаб турибмиз, деб ўйлайман. Чунки бизнинг ўқишимиз учун катта маблағ ажратилган. Ишончни оқлаш учун ҳамма ишни қиламиз.

Тошкент дорилфунуни ҳузуридаги шарқшунослик институти халқаро иқтисодий муносабатлар факультетининг талабаси Баҳром РАЖАБОВ:

— Иттифоқдаги кўпгина республикалар каби Ўзбекистон ҳам мустақил давлат бўлиб қолиши, жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин олиши лозим. Бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар борлиги маълум. Биз олинган илмлардан юртимизда фойдаланиш учун ҳамма энг яхши тажрибаларни ўрганиб келишга интиламиз.

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг талабаси Зиёдулла ЗИЁЕВ:

— Америка пахтани қайта ишлаш соҳасида катта тажриба орттирган. Ўзбекистонимизнинг келажаги эса кўп жиҳатдан пахтага, ундан самарали фойдалана олишга боғлиқ.

Энгельс номли Тошкент давлат чет тиллар педагогика институтининг талабаси Назиржон ТУРҒУНОВ:

— Ўзбекистоннинг жаҳон бозорига чиқишига оид ҳамма режалар чет тилларни ўрганиш билан чамбарчас боғлиқ. Шу сабабдан бу ишга катта эътибор берилаётганини тўғри деб ҳисоблайман. Гарчи мен Фарғона вилоятидаги кичкина Шербод қишлоғидан бўлсам ҳам, катта танловдан ўтишга ва ўқиш учун АҚШга бориш ҳуқуқини олишга муваффақ бўлдим. Менинг режаларим жуда кўп. Масалан, замонавий технологияларга, жаҳон фанининг бошқа ютуқларига бағишланган китобларни тўппа-тўғри ўзбек тилига таржима қилмоқчиман. Чунки бу соҳада жуда оз иш қилинган.

Республикада бу йигитларнинг муваффақиятларига катта умид боғланмоқда. Улар — бир йил давомида АҚШда таълим оладиган талабаларнинг биринчи гуруҳи, улардан кейин чет эллардаги етакчи ўқув юртларига, илмий марказларга, замонавий корхоналарга ёшларнинг янги-янги гуруҳлари юборила бошлайди. Улар ўрганиб келган билимлар республиканинг янгича иқтисодий хўжалик юритишга ўтишига ёрдам беради.

Б. МАДАМИНОВ.
(ЎзТАГ).

Шаҳрисабз район «Союзпечать» агентлигида 18 йилдан бери меҳнат қилиб келаётган Раъно опани кўпчилик яхши танийди. У ҳар йили бўладиган матбуот нашрларига обуна қилишни ўта тезкорлик билан уюштиради. Шу боис рўзнома ва журналларнинг аҳолига ўз вақтида етказишда унинг ҳам ҳиссаси бор. Р. Убайдуллаева 1991 йил учун 106 минг нусхадаги обунани расмийлаштирган эди. Бу йил ўтган мавсумдагидан ҳам ўзиб кетишни кўзлаяпти.

СУРАТДА: ўз ишининг жонкуяри Раъно Убайдуллаева.
Ш. СУЛТОНОВ олган сурат.

ЧЕВАР

Уйчи райони марказидаги «Марҳабо» маиший хизмат кўрсатиш уйида тикувчилик, сартарошлик, сураткашлик, пойабзал тикиш цехлари ишлаб турибди. Ҳар бир соҳа ҳунармандлари мижозларга намунали хизмат кўрсатишмоқда.

— Дилбархон Жўраева корхонамиз фахри, уни ҳар қанча мақтаса арзийди, — дейди тикувчилик цехи бошлиғи Сиддиқжон Раззоқов. — У ўзининг камтарлиги, энг аввало хушмуомаласи билан жамоада катта ҳурматга сазовор бўлди. Моҳир тикувчи сифатида кунлик ва ойлик топшириқларни ортиғи билан уддалаётир. Мижозлар берган буюртмаларни сифатли бажаради. Унинг юксак дид ва маҳорат билан тиккан кийимлари гўзаллиги билан ажралиб туради.

Цех бошлиғи ҳамроҳлигида илғор тикувчи Д. Жўраева меҳнат қилаётган иккинчи қаватга кўтарилдик. Бу ерда 30 нафарга яқин хотин-қиз тикув машиналари атрофида буюртмаларни бажаришаётган экан.

— Шогирд устозидан ўзибди, деб жуда ҳақ гапни айтишган, — дейди корхонанинг илғор тикувчиси Мавлуда Усмонова. — Мен шогирдим билан ғоят фахрланаман. У ўз касбини жондилидан севади. Ишнинг сифатига аҳамият беради. Эндиликда унинг ҳам кўплаб шогирдлари бор.

Ишда илғор, жамоат ишларида фаол қатнашаётган бу меҳнаткаш қиз ўзи ҳақида кам сўзлади. У бирга ёнма-ён меҳнат қилаётган тикувчилар Муборак Умарова, Ҳакима Қосимова, Муҳаррам Абдураҳмонова, Маҳмуда Исоқова, Мавлуда Обидова, Дилором Шамсиддинова сингари ўз касбининг фидойилари ҳақида жўшиб-жўшиб гапирди.

Моҳир тикувчи мана 12 йилдирки, бу даргоҳда ишлайди. У ўз маҳоратини тинмай ошириб келмоқда. Белгиланган режа ва топшириқларни ортиғи билан уддалаб, ҳамкасблари ўртасидаги меҳнат беллашувида пешқадамлик қилаётир. Дилбар аёллар либосларидан ташқари эркаклар костюм-шимини тикишда ҳам буюртмачиларнинг ҳурматини қозонмоқда.

М. ҚОДИРОВ.

УЙ БЕКАЛАРИ ҚУВОНЧИ

Қўшкўпир районидаги Қурбонов номли жамоа хўжалиги хусусий уйларида яшовчи ўнлаб оила табиий газ олди. Бу ерда саккиз километрлик газ қувури ётқизиб бўлинди. Ёқилғи «Ўрта Осиё — Марказ» магистрал газ қувуридан келмоқда.

Жамоа хўжалиги кейинги йилларда ола бошлаган фойдадан самарали фойдаланиш туфайли маҳаллий уй бекаларининг орзусини амалга оширишга муваффақ бўлинди. Оилавий ва ижара пудратига ўтиш, деҳқончилик ва чорвачиликда илғор технологияларни фаол жорий этиш натижасида хўжалик рентабель ишлай бошлади. Ишлаб чиқариш маданияти ошди, деҳқонларнинг маошлари кўпайди.

Жамоа хўжалиги қишлоқларида дастлабки саноат корхоналари, вилоят завод ва фабрикаларининг бўлимлари пайдо бўлди. Янги турар-жойлар, болалар боғчалари, мактаб, спорт мажмуи ва бошқа маданий-маиший иншоотлар қурилмоқда.

ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИГА

Аҳоли ниҳоятда зич жойлашган Андижон районидаги Хакан қишлоғида ташкил этилган «Намуна» кооператив ишлаб чиқариш бирлашмаси ишсиз юрган минглаб кишиларни ўзига жалб этиб, хайрли тадбирга қўл урган эди. Меҳнат жамоаси ночор турмуш кечираётган оилаларга моддий ёрдам бериш мақсадида хайрия жамғармасига 20 минг сўм маблағ ўтказди. Бундан ташқари жамоа ғариб, ҳимояга муҳтож кишиларни енгилроқ ишлар билан таъминлаш чораларини ҳам кўрмоқда.

А. БУЗРУКОВ.

МАДАДКОРЛАР КЎМАГИ

Боғот районидаги мактабларнинг жамоалари таъмирлаш ишларини ўқув йили тугаши биланоқ бошлаб юборгандилар. Бунинг учун мактаб ўқитувчилари ўзларига биркитилган оталиқ ташкилотининг ёрдамини ҳам кутиб ўтирмадилар. Райондаги С. Авазмуродов номли ўрта мактаб ўқитувчилари ўқув йили тугашига бағишлаб ўтказилган педагогик кенгашда мактабни янги ўқув йилига тайёрлашда четдан ёрдам олмаслик таклифини билдиришди. Синф раҳбарлари ва кабинет мудирлари хоналарини созлашни ўз зиммасига олишди.

Мактабга бу борада ота-оналар комитети катта ёрдам кўрсатди, барча синф хоналаридаги парта ва доскалар бўёқдан чиқарилди. Эндиликда улар янги тувакларга экилган гуллар билан безалиб турибди. Мактаб тевараги, жисмоний тарбия ва спорт майдончалари ҳам тартибга келтирилди. Унинг ҳовлисида ўсаётган 100 тупга яқин гужум дарахти дуркун ривожланмоқда. Хуллас, билим маскани янги ўқув йилига тахт бўлди.

К. МАДРАҲИМОВ.

Муҳаррир
Н. ЁҚУБОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИ
«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» нинг тажрибавий ҳажмли-блокли уйсозлик комбинати қошидаги
5-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1991—1992 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти Тошкент шаҳридаги қурилишларда ишлаш учун қуйидаги ихтисослар бўйича малакали ишчи кадрларни тайёрлайди: бўёқчи-сувоқчи, қурилиш дурадгори, электр пайвандчи, сувоқчи-пардозловчи-кошинловчи, ғишт терувчи.

Билим юртига 6 ва 10 ойлик гуруҳларда ўқиш учун Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган ўрта маълумотлилар қабул қилинади.

3 йиллик гуруҳларга эса 9-синфни битирганлар қабул қилинади.

ЎҚИШ ДАВРИ — УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртида 3 йил ўқиб битирганларга ўрта маълумот тўғрисида аттестат, диплом ва эгаллаган касби бўйича малака разряди берилади, 6 ой ва 10 ой ўқиганларга эгаллаган ихтисоси бўйича диплом ва малака разряди берилади.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини «ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг қурилиш объектларида ўтказадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 фоизи тўланади. Ҳар ойда 6 ой ўқийдиган гуруҳларнинг ўқувчиларига 160 сўмдан, 10 ой ўқийдиган гуруҳларнинг ўқувчиларига эса 80 сўмдан, 3 йил ўқийдиган гуруҳларнинг ўқувчиларига 40 сўмдан нафақа берилади.

3 йиллик гуруҳларда ўқийдиган ўқувчилар бепул кийим-бош, ҳар куни овқат билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар ўрта ва олий ўқув юртларига йўлланма билан ўқишга юбориладилар.

БИЛИМ ЮРТИДА БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК, НАҚШ ТЎГАРАКЛАРИ ВА СПОРТ СЕКЦИЯЛАРИ МАВЖУД.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

ЎҚИШГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ тақдим этишлари лозим; директор номига ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома (асли), тавсифнома, яшаш жойидан ва соғлиғи ҳақида маълумотномалар, 6 дона сурат (3×4 см.).

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Астрахань кўчаси, 12-уй, 5-ўрта ҳунар-техника билим юрти (66, 161, 55-автобусларнинг «57-мактаб»; 22-автобуснинг «Дегтярев кўчаси»; 5, 26-трамвайларнинг «Восток» кинотеатри; 1-трамвайнинг «Дегтярев кўчаси» бекатлари).

ТЕЛЕФОНЛАР: 91-26-47, 91-29-50.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ ТАЖРИБАВИЙ ҲАЖМЛИ-БЛОКЛИ УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИ.
«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

АСАЛАРИЧИЛИКНИ ЎРГАНИНГ!

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ТОШКЕНТ НОҲИЯСИДАГИ
19-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1991—1992 ўқув йили учун
10-синф ҳажмида маълумотли 30 ёшгача бўлган йигит ва қизларни асаларичилик мутахассислиги бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1 йил. ЎҚИШ даври узлуксиз меҳнат фаолиятига киради.

Билим юртини аъло баҳо билан битирган ўқувчиларга асаларичилик олий ўқув юртларига кириш учун йўлланма берилади. Улар олий билимгоҳга танловсиз қабул қилинадилар.

Ўқувчилар стипендия, тўрт маҳал иссиқ овқат, кийим-бош, талабалик гувоҳномаси билан таъминланадилар.

1992 йил 1 апрелдан ишлаб чиқариш амалий машғулотига юбориладилар.

Жамоа хўжаликлари ва давлат хўжаликларидан йўлланма билан келганлар ўз жойларига ишлаб чиқариш амалий машғулотига ҳамда ўқишни тугатганларидан сўнг ишга юбориладилар. Ўқувчилар амалий машғулот даврида ишлаган иш ҳақларининг 50 фоизини оладилар. Ўқишни битиргандан сўнг ихтисослик бўйича диплом берилади.

ЎҚИШ 1991 ЙИЛ 2 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: билим юрти директори номига ариза, таржимаи ҳол, туғилганлик ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақида шаҳодатнома, тавсифнома, турар жойидан маълумотнома, 3х4 см. катталикдаги 10 дона сурат, тиббий шаҳодатнома (086/У андозада), хўжаликдан йўлланма.

ҲУЖЖАТЛАР 30 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртининг манзили: Тошкент вилояти, Тошкент ноҳияси, А. Абдураҳмонов номли давлат хўжалиги, 2-бўлим, 19-ҳунар-техника билим юрти. Телефон 56-689 (Билим юртига келиш учун Чорсу метросининг автостанциясидан 466-автобусига чиқиб «19-Ҳунар-техника билим юрти» бекатигача борилади).

ҲАЖВЧИ РАССОМЛАР ИЖОДИДАН

Иброҳим Қосимов ижодини кузатар экансиз, қалбингизни шу кунга ҳамоҳанг, эҳтиросли юмор чулғаб олади. У кишини давр нуқтаи-назаридан хулоса чиқаришга, мавжуд иллатларни бартараф этиш чораларини излашга ундайди.

Иброҳим турли матбуот саҳифаларида, хусусан, «Муштум» ойномасида безак ва ҳажвий асарлари билан мунтазам қатнашиб келаётган ёш, умидли мусаввирлардан.

Унинг асарлари инсон руҳиятида безовталик уйғотади, фикрлашга чорлайди. Аслида ҳақиқий санъат асарининг вазифаси ҳам мана шу — маънавиятимизни юксалтиришдан иборатдир.

Чизгилар оҳангдорлиги, ранглар уйғунлиги рассом чизган суратларда табиий жозиба касб этади. Унда ҳаётийлик уфуриб туради.

Қуйида унинг мўйқаламига мансуб суратлардан ҳавола этамиз.

— Ҳой, сен Шодиқул ваъзчининг ўғлимисан?...

Қатрада «қуруқ савлат» акс этади, Челак тутган аёллар заққум ютади...

Қўлидан белкурак Тушмас ҳар сафар.

Суратда-чи, доимо «Жанговар» аскар...

Ойнаи жаҳонда

8 АВГУСТ ПАЙШАНБА

● ЎзТВ I
8.00 «Ахборот».
8.25 «Соғлом бўлай десангиз».
8.35 «Излаб топ мени, Лёня». Бадиий фильм («Ленфильм»).
10.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Фарғона илҳомлари».
10.50 «Мактабгача тарбия масалалари».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ёз ва қуёш қўшиқлари». Болалар учун концерт.
19.00 «Ҳуқуқ ҳаётимизда».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Ёшлик оқшоми».
20.30 Москва. «Время».
21.10 Тижорат хабарлари.
21.15 Қурсия Эсонова ва Эркин Қайтаровлар концерти.
22.00 «Ахборот».
22.25 «У замонлар ўтиб кетди». Бадиий фильм («Грузияфильм»).
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
18.05 «Матсалу қўриқхонаси». Телефильм.
18.30 «Навоийхонлик».
19.00 «Кинонигоҳ».
ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:
20.30 Москва. «Время».
21.10 Бухоро вилояти Ғиждувон ноҳия Маданият уйи «Феруз» ансамблининг концерти.
21.45 «Дилро ба дил роҳест». Адабий кўрсатув.
22.10 «Жабрланганларнинг даъвоси йўқ». Бадиий фильм.

● МТ I
6.00 «Тонг».
8.30 «Тунги жаҳонгашталик». Телевизион бадиий фильм премьераси. 3 ва 4-сериялар.
9.50 «Мўътабар ва муқаддас». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Иркутск).
10.20 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
11.20 В. Шуман «Арабескалар». Д. Алексеев чалади (фортепиано).
11.30 ТСН.
11.45 ИИВ маълумотларига кўра...
12.00 «Хорда менинг овозим янграйди».
* * *
13.45 «Телемикст».
14.30 ТСН.
14.45 «Ҳодиса». Телевизион бадиий фильм. 3-серия.
15.50 Хитойда халқ ижодиёти фестиваллари.
16.35 «Чўпчак айтаётганим йўқ». Телефильм.
16.55 Болалар учун фильм. «Арслоннинг саргузаштлари». 1-серия («Ўзбекфильм»).
18.00 ТСН.
18.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.00 «Ер — она масканимиз» фототанлови.
19.05 «Тунги жаҳонгашталик». Телевизион бадиий фильм премьераси. 3 ва 4-сериялар.
20.30 «Время».
21.10 ИИВ маълумотларига кўра...
21.25 «XX аср солдатлари урушга қарши» халқаро узлуксиз телекўрсатувига. Очерк.
21.40 «Ялта-91». Эстрада қўшиқлари ёш ижрочилари VI телетанлови. 2 кун — хорижий қўшиқлар.
00.10 ТСН. Халқаро воқеаларга бағишланган сон.
00.25 А. Петренко. «Қалбим сенга тортиқ».
02.00 Санъат усталари концерти (Булғория телевидениеси).

● МТ II
7.30 «Бридж». Телебиржа. 8.00 Эрталабки бадантарбия машқлари. 8.20 «Учинчи лагерь». Илмий-оммабоп фильм премьераси. Каменск-Уральск яқинидаги халқаро ёшлар лагери ҳақида (Свердловск киностудияси). 8.45 Ритмик гимнастика. 9.15 А. С. Пушкин номли Давлат тасвирий санъат музейи хоналарида. 10.25 «Қайтариш нуқтаси». Телевизион бадиий фильм. 1-серия (Одесса киностудияси).
* * *
13.30 Мультфильмлар. 14.35 «Оташқалб инсонсиз». К. И. Чуковский ҳаёти ва ижоди ҳақида.
* * *
18.15 «Шалпангқулоқ». Мультфильм. 18.30 Ногиронлар — «Умид» II халқаро раллиси иштирокчилари учун хайрия концерти. 19.30 «Кунчиқардаги шаҳар». Телефильм. 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Ритмик гимнастика. 20.30 «Время» (сурдо таржимаси билан).
*
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
21.10 «Тошкент ҳайвонот боғи: одатдан ташқари манзара». 21.55 Реклама. 22.00 «Қизиқарли учрашувлар соати». 2-кўрсатув.
*
22.45 Катталар учун мультфильмлар. 23.20 «Худо, пайғамбарлар ва бошқалар». Шарқ анъаналари ва байрамлари ҳақида ҳужжатли фильм.

БУЮРТМА № 5816. Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 22.00.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12